Dehqon elkasiga dunyo tayanar

ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

Muassis O'sbekiston Respublikasi Qishloq va suv xo'jaligi vazirligi

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1997 йил 10 ОКТЯБРЬ, ЖУМА №80 (5.851). Сотувда эркин нархда

Ислом КАРИМОВ:

ИСЛОҲОТЛАР ҲАЁТНИ, ҲАЁТ ЭСА ТАФАККУРНИ ЎЗГАРТИРАДИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДАГИ ИСЛОҲОТЛАРНИ ЯНГИ ПОҒОНАГА КЎТАРИШ – БУГУНГИ КУННИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРИДАН БИРИДИР

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармойишига кўра қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича республика комиссияси ташкил қилинди. 7 октябрь куни мазкур комиссиянинг дастлабки йиғилиши бўлди. Уни Президент Ислом Каримов бошқарди. Мажлисда тегишли вазирликлар, давлат қўмиталари, корпорациялар, концернлар, уюшмалар, идора ва ташкилотларнинг раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси ва Вазирлар Кенгаши раислари, вилоятлар ҳокимлари, уларнинг қишлоқ хўжалик масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, олимлар, мутахассислар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Қишлоқ хўжалиги бизнинг ҳаётимизда ҳал қилувчи аҳамиятга эга, деди давлатимиз раҳбари. Одамлар эҳтиёжини таъминлашда, барча соҳалардаги ислоҳотларни изчил давом эттиришда қишлоқ хўжалигининг аҳамияти беқиёсдир. Бу борада бир қанча ютуқларни қўлга киритганмиз, пахта ва ғалла мустақиллигига эгамиз. Бироқ шунга қарамасдан қишлоқдаги ислоҳотларнинг бориши бугунги кунда бизни қониқтира олмайди. Бу масалани ҳал этмай туриб эса, умумий ислоҳотларнинг келажаги ҳақида, тараққиётимиз ҳақида гапириб бўлмайди. Шундан келиб чиққан ҳолда комиссия олдига қўйиладиган вазифаларни, асосий мақсадларни қуйидагича белгилаш мумкин.

Биринчидан, қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга оид қабул қилинган фармон, қонун, ҳукумат қарорлари, уларни бажариш юзасидан амалга оширилган тадбирлар бизни қониқтирадими, йўқми? Иккинчидан, агар улар бизни қониқтирмаса, қандай чоралар кўришимиз керак?

Бу саволларга бирдан жавоб бериш, қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларнинг ижобий ва салбий жиҳатларини аниқ айтиш осон эмас, албатта. Бугунги мажлиснинг вазифаси эса юқорида тилга олинган масалаларни ҳал этишдаги асосий йўналишларни белгилаш, бу борадаги ғовларни аниқлаш, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш бўйича хорижий давлатларда, ўзимизда тўпланган тажриба-ларни ўрганиб, деҳқон ва мутахассисларнинг фикрини билиб, муайян хулосалар чиқаришдан иборатдир.

Шу маънода Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг ҳозирги ҳолатига назар ташласак, қуйидаги манзарага дуч келамиз. Хўжалик юритишнинг асосий мезони – ҳосилдорликдир. Пахтачиликда у 1995 йили 26,4, 1996 йили эса 22,6 центнерни ташкил этди. Албатта қишлоқ хўжалигининг ривожига кўп омиллар, об-ҳавонинг қандай келиши, тупроқнинг ҳолати, сувнинг кўп ё кам бўлиши маълум даражада таъсир қилади. Буни эътироф этамиз. Лекин ўтган йили Андижон вилоятида ўртача 28,7, Бухорода 28,6, Сурхондарёда 31 центнердан ҳосил олингани ҳолда, бу кўрсаткич Жиззах вилоятида 12,6, Сирдарёда 14,2, Самарқандда 22,1 центнердан ошмаганлигини қандай изоҳлаш мумкин?! Ахир, гектаридан 12 центнер атрофида ҳосил олиш билан деҳқончилик қилиб бўладими?

Ғаллачиликда ҳам ана шундай манзарани кузатиш мумкин. Масалан, Андижонда вилоят бўйича 65,5 центнердан ғалла етиштирилди. Шу вилоятнинг Марҳамат тумани Қорабоев номидаги жамоа хўжалигида 87, Шаҳрихон туманидаги «Бўстон» жамоа хўжалигида 76,4 центнердан ҳосил олинган. Қашқадарё вилояти Ғузор туманидаги «Янгикент» жамоа хўжалигида эса 11,7, Самарқанд вилояти Гўзалкент тумани «Қурилиш» жамоа хўжалигида 8,7, Сурхондарё вилояти Шеробод туманидаги «Узбекистон» жамоа хўжалигида бу рақам 18 центнерни ташкил этганлигини қандай изоҳласа бўлади? Ҳолбуки, ана шу вилоятларда ҳам 50-60 центнерга етказиб хирмон кўтарган хўжаликлар мавжуд.

Бу ерда гап суғориладиган, иқлим шароити деярли бир хил бўлган хўжаликлар ҳақида бормоқда. Шундай экан, бир-биридан катта фарқ қиладиган бундай кўрсаткичлар замирида нима бор, деган ҳақли савол туғилади, деди Ислом Каримов. Кузатишимизча, бу ҳолнинг сабаби қуйидагилардан иборат. Биринчидан, пахтачиликда ҳам, ғаллачиликда ҳам уруғликни танлаш, саралаш, ўз вақтида экишга ҳамма жойда бирдек аҳамият берилмаяпти. Иккинчидан, агротехникага, ота-боболаримиздан қолган деҳқончилик қоидаларига амал қилиш керак. Шу ўринда бир мисол келтирай: ўтган йили ноябрь ойида Хоразмда далага челаклаб маҳаллий ўғит ташиб юрган деҳқонларни учратдим. Суриштирсам улар кузда экилган ғаллани совуқдан сақлаш учун шу ишни қилишаётган экан. Мана, бу йил бунинг натижасини ҳаммамиз кўрдик. Учинчи омил эса, деҳқончилик маданиятини юксалтиришдан иборатдир. Бунда ўз тажрибамизни, жаҳон тажрибасини ўрганиш кўзда тутилади. Маданиятли деҳқон пала-партиш иш қилмайди. Ерни қандай тайёрлаш керак, уруғни қачон экиш лозимлигини чуқур ўйлаб ҳал этади. Тўртинчидан, биз ишни том маънода ташкил этишни ўрганишимиз даркор. Деҳқонлар билан мулкий муносабатларни тўғри йўлга қўйиш, уларнинг меҳнатини рағбатлантириш, руҳини кўтариш, айниқса, улардан олинган ҳосилнинг пулини вақтида тўлаш масалаларини ҳал этиш шарт. Чунки, одамлар ўз меҳнати натижасини кўриши керак. Даромадни тақсимлашда сунъий тенглаштиришга йўл қўйиб бўлмайди. Яхши ишлаган ҳам, ёмон ишлаган ҳам бир хил ҳақ олса, меҳнатга иштиёқ сўнади. Бунда адолат тамойилларига қатъий амал қилиш лозим.

Юқорида тилга олинган масалаларни бир нуқтада бирлаштирадиган, барча омилларнинг негизи бўлган бош масала борки, – бу деҳқонларда ерга эгалик ҳиссини қарор топтиришдир. Бошқача айтганда, деҳқоннинг ўзи ишлаб топган даромадга тўла эга бўлишини таъминлаш этишдир. Бизнинг барча ҳаракатларимиз, қабул қиладиган ҳужжатларимиз, деҳқонларга кўмаклашиши лозим бўлган барча банк, техника таъминоти, қайта ишлаш тармоқларининг бутун фаолияти ана шу бош масалани ҳал этишга қаратилиши лозим. Қишлоқ хўжалигида мулкчилик муносабатларини ҳал этмай туриб, уни янги, замонавий босқичга кўтариш қийин. Қишлоқ хўжалигини бундай даражага кўтармасдан туриб эса, бошқа соҳадаги ислоҳотларни ривожлантириб бўлмайди.

Таъкидлаш керакки, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш бўйича кейинги йилларда амалга оширилган ишлар беиз кетгани йўқ, деди Президент. Энг муҳими одамларнинг мулкка, меҳнатга муносабати, дунёқараши, тафаккури ўзгара бошлади. Кўплаб изланувчан, ташаббускор, тадбиркор туман, деҳқон-фермер ва жамоа хўжаликлари раҳбарлари ҳисоб-китоб ишларини тўғри ташкил этишни, даромад фаолиятнинг асосий мезони эканини англаб етдилар. Одамларни уйғота, ғурурини қўзғата олдилар. Масалан, Самарқанд вилоятидаги Пахтачи туманида кейинги икки йилда аҳвол мутлақо ўзгарди. Ҳозирги кунда мавжуд 14 хўжаликнинг бирортаси давлатдан қарз эмас. Аксинча, пахта заводлари улардан 650 миллион сўм қарздор.

Ҳолбуки, яқингинада бу ерда аҳвол мутлақо ўзгача эди.

Деҳқончилик борасидаги муаммолардан яна бири республикамизда уруғчилик масаласини тўла ҳал этилмаганидир. Уруғ танлаш илмий асосга қўйилиши керак. Олимлар, мавжуд институтлар ҳар бир туман, жамоа хўжаликлари бўйича қаерга қандай навли уруғ экилишини аниқлаб беришлари лозим.

Қишлоқ хўжалигидаги муаммоларни ҳал этиш, ислоҳотларни чуқурлаштириш учун тегишли қонунларга, ҳужжатларга қандай ўзгартишлар киритиш, солиқ тизимини такомиллаштириш масалаларида ҳам комиссия ўз тавсияларини бериши даркор. Бу борадаги энг муҳим масала – ер масаласидир. Уни баъзи қўшни давлатлардагидек, ҳаммага бўлиб бериб бўлмайди. Чунки деҳқончилик, айниқса пахтачилик жамоа бўлиб ишлашни талаб этади. Бундан ташқари ерни ҳақиқий деҳқонгагина бериш лозим. Ҳақиқий деҳқонни аниқлаш ҳам мураккаб масаладир. Ана шу ҳолатни инобатга олиб, деҳқончиликда оилавий пудрат шаклини қўллаш, ерга эгалик қилишда, даромадни тақсимлашда эса пайчилик усулидан фойдаланиш мақсадга мувофиқдир.

Комиссия аъзолари етук мутахассис ва тажрибали деҳқонлардан, иқтидорли раҳбарлардан иборат. Улар ўз тажрибаларидан келиб чиқиб фикр-мулоҳаза билдиришлари, бу билан ислоҳотларни чуқурлаштиришга хизмат қилишлари лозим. Бир вақтлар ҳатто сигирни қайси томондан соғишни билмайдиган одамларга ҳам фермалар сотиб юборилди. У бечора эса емни қаердан олишни, сутни кимга сотишни билмайди. Бу ҳолда чорва туёғи камайиб, маҳсулдорлик пасайиб кетмайдими? Бунга ким жавоб беради. Чорвачилик хусусийлашган экан, аввало бу борадаги ишларни яна бир бор танқидий баҳолаш, ҳақиқий ферма эгаларига озуқа етиштириш учун керакли ерни ҳам ажратиб бериш шарт. Чунки улар бу борада хўжалик раҳбарларига тобе бўлмасин. Бу ишларни ҳаммасини қонуний йўлга қўйиш бугунги долзарб вазифадир..

Хуллас, қишлоқда ислоҳотларни янги босқичга кўтармас эканмиз, бошқа соҳаларда ҳам бу масалани ҳал этиш қийин кечади. Чунки қишлоқ хўжалигидаги ўзгариш – бутун ҳаётимизни ўзгартиради. Одамлар тафаккурини эса фақат ҳаётгина ўзгартира олади. Ўзбекистон аҳолисининг 65 фоизи қишлоқларда яшашини инобатга олсак, бу масаланинг маънавий томони, жамиятимиз тараққиётида ўрни янада яққол кўринади. Шундай экан, биз келажакни ўйлаб, ҳаётда ўзимиздан яхши из қолдиришни мақсад қилиб яшашимиз ва ишлашимиз даркор, дея таъкидлади Президент. Қайсики раҳбар ўз ишидан, ҳаётидан қониқиб, интилиш, изланишдан тўхтаса – у ерда тараққиёт бўлмайди.

Комиссия, аввало, олти йил мобайнида қабул қилинган қишлоқ хўжалигига оид фармон, қонун ва қарорларни танқидий назардан кўриб чиқиб, улардаги бугунги кун талабига мос келадиган жиҳатларни қолдириши, ишимизга тўсиқ бўладиган, халақит берадиган ҳужжатларни эса аниқлаши лозим. Иккинчидан, бугунги маррадан туриб эртанги тараққиёт йўлига назар ташлашимиз, янги қонун ва ҳужжатларни қабул қилишда қандай йўл тутишимизни белгилаб олишимиз зарур. Бу борада қишлоқ хўжалигидаги қуйи поғоналарга кўпроқ эркинлик бериш лозим. Учинчидан, қонунларни қабул қилишда хусусий мулкнинг устуворлиги доимо диққат марказида турмоғи даркор. Муҳими ерни бўлиб ташлашга йўл қўйиб бўлмайди. Токи, ерни бўлиш одамлар орасини бузишга олиб келмасин. Бу халқимиз табиатига, маънавиятига мутлақо зиддир. Лекин, боя таъкидлаганимдек, пай орқали мулкка эгалик қилиш, даромад олиш, шартнома асосида ишлаш – мулкчилик муносабатларини янги босқичга кўтариш асосий вазифадир.

Яна бир гуруҳ эса 1998-2000 йилларда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш бўйича мукаммал дастурни ишлаб чиқиши лозим. Бунда қишлоқ хўжалигига оид — ер, ирригация, тупроқ билан боғлиқ барча масалаларга жавоб бўлиши керак. Бу дастур қишлоқ қиёфасини ўзгартиришга, қишлоқда саноат, хизмат кўрсатиш соҳаларини ривожлантиришга асос бўлади. Унда банк билан муносабатлар, бизнесни ривожлантириш, деҳқонларга давлат ёрдами масалалари ҳам акс этиши лозим. Чунки қишлоқ хўжалиги хеч бир мамлакатда давлат кўмагисиз ривожлана олмайди. Биз бу борада деҳқонлардан ёрдамимизни аямаймиз.

Йиғилишда бу йилги пахта мавсумини вақтида якунлаш, келгуси йил ҳосили учун пухта замин хозирлаш масалалари ҳам кўриб чиқилди. Қишлоқ хўжалик машиналари, дефолиантлар, бошқа кимёвий ўғитларнинг асосан ўзимизда ишлаб чиқариш зарурлиги таъкидланди. Кузги ғалла экишда уруғликни албатта дориланишига, унинг ерга етарли миқдорда тушишига эътибор бериш зарурлиги уқтирилди.

Мажлисда республика Бош вазирининг ўринбосари А. Муҳиддинов кун тартибига қўйилган масала юзасидан маъруза қилди.

Элликқалъа тумани ҳокими А. Тожиев, Пахтачи тумани ҳокими Б. Бердимуродов, Тахтакўпир туманидаги ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти раиси О. Одилов, Қасби тумани Ш. Рашидов номидаги ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти раиси А. Чориев, Марҳамат туманидаги «Шуҳрат» деҳқон-фермер хўжалиги раиси Т. Нуриев, Жиззах туманидаги «Миршикор» деҳқон-фермер хўжалиги раиси А. Мамараҳимов, Чиноз туманидаги «Муқим» хусусий фермер хўжалиги бошлиғи М. Эрхўжаев, «Узагросуғурта» раиси Н. Юсупов, Андижон вилояти ҳокими Қ. Обидов ва бошқалар йиғилишда сўзга чиқиб, қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни амалга оширишда тўпланган тажриба, бу борадаги айрим муаммолар, бартараф этилиши лозим бўлган камчилик ва нуқсонлар хусусида тўхталдилар. Қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича республика комиссияси фаолиятини ташкил этиш юзасидан фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Мажлисда республика Бош вазири У. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Олий Мажлис раисининг ўринбосари Б. Бугров, Президентнинг давлат маслаҳатчилари, Бош вазир ўринбосарлари қатнашди.

(ЎзА)

Уйчи туманидаги Н.Мўминов номли жамоа хўжалигининг пудратчилари Раънохон Ғайбуллаева, Баҳринисо Оппоқовалар ўзларига биркитилган пахта майдонидан гектарига 35 центнер ўрнига 38 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар. Айни чоғда улар ҳосилдорликни 45 центнерга етказиш учун йиғим-теримни қизитгандан-қизитишмоқда.

СУРАТДА: Раънохон Ғайбуллаева (чапда) ва Баҳринисо Оппоқовалар оқ олтин теримида.

Аҳмадали ЮСУФБОЕВ олган сурат.

ХИРМОНГА БАРАКА

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1997 ЙИЛ 9 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошидан буён
Хоразм	1,37	97,78
Андижон	1,34	88,05
Фарғона	1,28	73,04
Қашқадарё	0,67	71,50
Сурхондарё	1,10	67,64
Самарқанд	0,68	67,22
Наманган	1,54	67,09
Бухоро	1,53	62,00
Қорақалпоғистон Республикаси	1,40	61,51
Навоий	1,13	55,90
Тошкент	0,05	46,77
Сирдарё	0,51	44,16
Жиззах	1,00	37,79
Республика бўйича	1,05	65,57
1996 йилда	1,31	56,74

ШУ ЖУМЛАДАН ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА

(тонна ҳисобида)

Сурхондарё	1266	55099
Қашқадарё	83	6542
Республика бўйича	1349	61741
1996 йилда	1472	34160

МАТБУОТ — ҲАҚИҚАТ КЎЗГУСИ

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ва сув хўжалиги вазири Маркс ЖУМАНИЁЗОВ билан мулоқот

— Маркс оға, минг йилларки, халқимиз «қиш ғамини ёзда е» деган нақлга амал қилиб келади. Мана бугун далаларимизда меҳнат шукуҳи: деҳқонларимиз зўр ғайрат билан эл дастурхонини тўкин, устини бут қилиш нияти-ла тонгни тунга, тунни тонгга уламоқдалар. Шундай қизғин паллада биз Сизни обуна юзасидан суҳбатга тортсак...

— Мен буни табиий ҳол деб тушунаман. Чунки ҳар қандай муаммо — у каттами-кичикми, жойида ва ўз вақтида ечимини топгани маъқул. Қолаверса, обуна мавсуми ҳам ўзига хос йиғим-терим; тонгни тунга улаб қилинган машаққатли меҳнат — газета саҳифаларини тўлдирган ранг-баранг жанрлардаги ижод маҳсулига бериладиган баҳодир. Истайманки, бу баҳо холис бўлсин, муносиб бўлсин; мукофоти арзигулик ва эсда қоларлик бўлсин.

— Очиғига кўчадиган бўлсак, обуна мавсуми қишлоқ аҳли учун андак ноқулай паллага тўғри келади. Сабаби, йиғим-терим айни авжига чиққан, деҳқон бир даласига, бири осмонга қараб жонсарак бўлган бир пайтда бошланади у...

— Ўйлашимча, обуна мавсумининг кузда бўлиши бир томондан яхши ҳам. Чунки обунанинг бориши хўжалик ва ташкилотларнинг, корхона ва идораларнинг сармояси бор ёки йўқлигига бевосита боғлиқ. Куз эса, маълумки, йил бўйи қилинган меҳнат юзага чиқиб, ҳосил йиғиштириб олинадиган ва элга тортиқ қилинган неъматлар эвазига хўжаликлар ғазнаси тўладиган фаслдир. Демакки, ўзининг беғараз ва беминнат кўмакчиси, яқин дўсти ва маслаҳатгўйи, шодлик кунларида ҳам, муаммоли онларида ҳам деҳқонга камарбаста бўлган касб эгаларига ҳурмат-эҳтиром кўрсатишни ўз бурчи деб билган кишилар учун айни фурсатдир. Муҳими, хоҳиш бўлсин.

Ахир бундоқ ўйлаб қаралса, меҳнат аҳлининг истакларию армонларини, интилиш ва зафарларини тўлиб-тошиб қаламга оладиган, қаҳратон қишда ҳам, жазирама саратонда ҳам чўлу биёбон кезиб, узоқ-яқин демай сафарга отланиб, бир пиёла чой устида эски қадрдонлардек очилиб-сочилиб суҳбат қуриб, ён-дафтарини зарур рақамлару фикр-мулоҳазаларга тўлдириб, қулоч-қулоч мақолалари билан қишлоқ ҳаётини рўй-рост ёритадиган шу мухбирлар, шу газета ходимлари эмасми?

«Бугун ўзбек матбуоти, энг аввало, мустақил мамлакатимиз ва инсон манфаатларининг ҳимоячиси, давлат ва жамият ўртасида холис воситачи сифатида фаолият юритмоқда», — деган эди Президентимиз Ислом Каримов матбуот куни муносабати билан йўллаган табрикномасида.

Шундай экан, нега энди биз таҳририят ташвишларига шерик бўлмаслигимиз керак? Биз бу ҳақда вазирлик коллегиясида атрофлича фикрлашиб олдик.

— Ўзбекистонда дала юмушлари билан билвосита ва бевосита шуғулланувчилар ишга яроқли аҳолининг 60-70 фоизини ташкил этади. Агар эллик кишидан бириси обуна бўлганда ҳам жуда катта рақамлар юзага чиқади.

— «Қишлоқ ҳаёти» — вазирлигимизнинг бош нашри. Таъбир жоиз бўлса, вазирликнинг қўл-оёғи, қишлоқларимиз ойнаи жаҳони. Менимча, муносабат ҳам шунга яраша бўлиши лозим. Масала ечими кўп жиҳатдан ишбошиларимизнинг саъй-ҳаракатларига боғлиқ. Ўйлайманки, фермерлар ва ишбилармонлар ҳам четда қолишмайди. Бир сўз билан айтганда, улар обунага бўлган муносабатлари билан қанчалар олисни кўзлаб иш юритувчи замонавий раҳбар эканликларини ҳам исботлайдилар.

— Кўпинча таҳририятимизга газета сўраб келиб, «Қишлоқ ҳаёти»нинг газета дўконларига жуда оз миқдорда тарқатилишидан нолиб гапиришади...

— Сиз ҳақсиз. Менимча, бу масалага ҳам жиддий ёндашиш даркор. Чунки газета дўконлари муштарийлар учун энг қулай харид шоҳобчасидир. Афсуски, нафақат Тошкент шаҳрида, вилоят ва туман марказларида ҳам бу муаммо етарли даражада ечимини топмаган. Бу иш ўз ҳолига ташлаб қўйилган катта-катта ҳудудлар мавжуд.

Биз ислоҳотларни изчил амалга оширш борасида матбуотга берилган ўринни асло унутмаслигимиз жоиз. Келажаги буюк давлат барпо этишга қаратилган эзгу мақсадларни рўёбга чиқариш, истиқлол руҳига мос янгича тафаккур тарзини шакллантириш, умуминсоний қадриятларни қарор топтириш, халқимиз маънавиятини бойитиш каби хайрли ишларда матбуот кўрсатаётган хизматлар беқиёсдир. Зеро, «Қишлоқ ҳаёти» газетасининг ўз ўрни бўлиши ва у дала меҳнаткашларига мунтазам равишда етиб боришидан ҳаммадан кўра биз — вазирлик манфаатдормиз. Истиқлол ва янгича ижтимоий муносабатлар газетада яна ҳам тўлақонли ёритилиши зарур. Замондан ортда қолишга эса хеч биримизнинг ҳаққимиз йўқдир.

Ҳар ким бошига ёққан қорни ўзи курайди. Шундай экан, мен барча қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармалари, хўжалик ва қайта ишлаш корхоналари раҳбарлари, ўзини ўз ишининг фидойилари деб билган барчани муҳим иш — обуна мавсумини ҳам муваффақиятли ўтказишда фаол бўлишга даъват этаман. Шубҳа йўқки, бизларнинг бугунги якдиллигимиз ва олдимизда турган юмушларга уюшқоқлик билан ёндошувимиз албатта ўз самарасини беради.

Суҳбатдош:
Зайниддин РИХСИЕВ.

«КЕЙС» БАРАКАСИ

Навоий вилояти далаларида Американинг «Кейс» фирмасида ишлаб чиқарилган «Кейс-2022» маркали пахта териш комбайнлари жавлон урмоқда. Вилоятга келтирилган иккита шундай машина Хатирчи туманидаги «Зарафшон» ҳамда Навоий туманидаги «Нарпай» жамоа хўжаликлари пахтазорларида унумли ишлаётир. Уларнинг ҳар бири билан кунига 18-20 тоннагача оқ олтин йиғиштириб олиняпти.

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

Қумқўрғон туманида биринчи бўлиб пахта тайёрлаш режасини бажарган «Беш қаҳрамон» жамоа хўжалиги аъзолари чигитни плёнка остига экиб ҳосил етиштириш ғоят самарали эканига ўз тажрибаларида ишонч ҳосил қилдилар. Улар мавжуд экин майдонларининг ярмида, яъни 420 гектар ерда ана шу усулда пахта етиштирдилар. Далаларда ҳосил эрта пишиб етилди.

Янгилик шарофати билан бу йил илк бор 3 минг 160 тонналик хирмон уйилди, ҳосилдорлик 31,1 центнерга етди. Далада ҳали ҳосил мўл. Бешқаҳрамонликлар яна минг тонна оқ олтин йиғиштириб олиш ниятида меҳнат қилишмоқда.

(ЎзА).

ШОЛИЧИЛИКДА ХОРАЗМ ТАЖРИБАСИ

Мутахассисларнинг фикрича, ҳозирги вақтда илмий асосланган талаб бўйича ҳар бир киши йил давомида ўртача 30 — 35 килограммдан гуруч истеъмол қилар экан. Ўзбекистонда етиштирилган гуруч эса киши бошига бу кўрсаткичдан бирмунча кам миқдорни ташкил қилмоқда.

Кундан-кунга ўсиб бораётган аҳолининг ана шу эҳтиёжини қондириш учун нима қилиш керак? Бунинг учун республикада соҳадаги аҳволни тубдан ўзгартириш зарур. Яъни шоли етиштиришни йилига 0,8 — 1 миллион тоннага етказиш мақсадга мувофиқдир.

Шоли етиштириш бўйича Хоразм вилояти муҳим ўрин тутади. Чунки республикамизда бу йил 170 минг гектар атрофида ерда шоли етиштирилган бўлса, шунинг 40 минг гектари хоразмликлар ҳиссасига тўғри келмоқда. Улар бу борада муайян тажрибага ҳам эга. Бунга мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов Боғот туманидаги шоличиликка ихтисослашган «Боғот» жамоа хўжалигида бўлганида ҳам ишонч ҳосил қилди. Жамоа хўжалиги раиси, Ўзбекистон Қаҳрамони Машариф Қувақов юртбошимизга шоличиликни ривожлантириш истиқболлари ҳақида гапирар экан, хўжалик ўтган йили ҳар гектардан 50 центнер ҳосил олган бўлса, 1997 йили бу кўрсаткични 60 центнерга етказиш мўлжалланаётганини айтди.

Хўш, бунга қандай эришилди? Биринчидан, хўжаликда шоли етиштиришнинг деҳқончилик қоидаларига риоя қилинди. Хусусан, ерни ҳайдаш, тупроқни экишдан олдин майин қилиб тайёрлаш, текислаш, шолига ўғит, гербицидлар бериш ўз вақтида сифатли қилиб бажарилди. Иккинчидан, раис Машариф Қувақов Жанубий Кореяда бўлиб шолини кўчатлаб экиш технологияси билан атрофлича танишиб келди ва ўзи бошқараётган хўжаликда бу тажрибани оммалаштиришга эришди. Сабаби, бу технология ердан унумли фойдаланиш билан бирга экинлар алмашиниши туфайли тупроқ унумдорлигини яхшилаб, ундаги касалликларни камайтиради. Бу эса кейин экиладиган экин ҳосилдорлигини оширишда айниқса ижобий натижа беради.

Яна бир мисол. Шовот туманидаги «Хоразм» жамоа хўжалигида шоличиликни ривожлантириш бўйича дадил қадамлар ташланаяпти. Чунончи, хўжаликда 1991 йили 158 гектар ерга шоли уруғи экилган бўлса, амалдаги йилда бу кўрсаткич 200 гектарга етказилди. Ялпи ҳосил 327 тоннадан 700 тоннага кўтарилди.

Яна далилларга мурожаат қиламиз. Шолини кўчатлаб экиш усули қўлланиладиган дунёдаги шоликор мамлакатлар — Жанубий Корея, Япония, АҚШ, Хитой давлатларида гектаридан 80-110 центнердан ҳосил олинаркан. Умуман, дунёдаги барча шоликор мамлакатларда 135 миллион гектардан ортиқ ерга шоли экилаётган бўлса, шундан 125 миллион гектардан зиёдига кўчатлаб экиш технологияси қўлланилиб, юқори ҳосил етиштириларкан. Фақат Хитой, Ҳиндистон, Малайзия шолизорларида ишчи кучининг кўплиги ва замонавий техниканинг етишмаслиги туфайлигина 50-60 фоиз майдонларда шоли кўчат ўтқазиш технологияси асосида ўстирилмоқда. Хоразмликлар шолини кўчатлаб экишни йилдан-йилга кенг қўлланишмоқда. Бундан ташқари улар шолини такрорий экин сифатида экишни йўлга қўйиб, гектаридан 40-45 центнердан ҳосил олишга эришишмоқда.

Бир сўз билан айтганда, вилоят деҳқонлари бу йил сув танқислиги оқибатларини бартараф этиб, катта меҳнат ва харажатлар эвазига мўл ҳосил етиштирдилар. Айни чоғда шоликорлар ана шу қимматбаҳо донни қисқа вақт ичида, ёмғирли, қор-қировли кунларга қолдирмай йиғиштириб олиб, давлат буюртмасини бажариш ва сифатли уруғлик жамғариш учун кураш олиб боришмоқда. Куз ҳавоси ўзгарувчан. Шунинг учун деҳқонлар халқ ризқининг бир мисқолини ҳам нобуд қилмасликка ҳаракат қилишмоқда. Бунинг учун улар бутун куч ва техникани шолини йиғиштириб олишга жалб этиб, юксак суръат ва сифатни таъминлаётирлар.

Вилоятда жорий йилда 86 минг тонна шоли етиштириш режалаштирилган. Шу йилнинг 2 октябрига бўлган маълумотларга назар ташлайдиган бўлсак, шундан 15 минг 418 тоннаси йиғиштириб олинган ва бу умумий режанинг 17,93 фоизини ташкил этди. Бу юмушда айниқса «Дружба» шаҳрининг ҳиссаси катта бўлаётир. Улар мажбуриятдаги 4200 тонна доннинг 1779 тоннасини ўриб янчиб олиб, режани 42,36 фоизга етказдилар. Бу ўтган йилга нисбатан 12 фоиз кўпдир. Улар билан ёнма-ён кетаётган янгиариқликлар ҳам суръатни бўшаштирмаётирлар. Туман деҳқонлари кунига 2 фоиздан кўпроқ хом ашё тайёрлаб, умумий режанинг ярмига етай деб қолди. Яъни ўтган йили шу кунгача топширилган дон 31,3 фоиз бўлган бўлса, жорий йилдаги шу муддатда бу рақам 42,11 фоизни ташкил этди. Вилоятда энг кўп шоли тайёрлайдиган Гурлан тумани миришкорлари ҳам кунига 2 фоиздан ошириб дон топширишмоқда. Қўшкўпир тумани шоликорлари режадаги 5237 тонна «қирмизи дон»нинг 1160 тоннасини йиғиштириб олиб, умумий хирмонга топширдилар. Режа 22,5 фоизга етказилди. Хонқа тумани миришкорлари шу кунгача 2 минг тоннадан зиёд шоли тайёрлаб, бу борадаги режаларини 15,5 фоизга етказдилар. Пахта режасини республикада биринчи бўлиб бажарган Шовот тумани боболеҳқонлари кунига давлатга 910 тоннадан шоли топшириб, кунига режанинг 3,29 фоизи миқдорида дон етказиб беришмоқда.

Ғулом ЮСУПОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

* * *

СУРАТДА: Хонқа туманидаги «Хоразм» жамоа хўжалиги аъзолари Муяссар Раҳимова ва Зулфия Аҳмедовалар.
К. ОТАЕВ олган сурат.

АМЕРИКА КУНГАБОҚАРИ

Наманган вилоятидаги «Ғайрат» жамоа хўжалиги далаларида Америкадан келтирилган кунгабоқар экилди. У бошқа навлардан юқори ҳосилдорлиги ва ёғининг кўплиги билан ажралиб туради. Бу нав ҳозирча олти гектар ерга экилди. Кейинчалик, уруғнинг кўпайиши билан экиладиган майдон ҳам кўпайтирилади. Келажакда эса жамоа хўжалигининг ўзида кунгабоқар ёғи ишлаб чиқариш имкони пайдо бўлади.

Жаҳон деҳқончилик янгиликлари

Хўжаликда асосан пахта етиштирилгани билан, илгари бу ерларда экилмаган шоли, мош, ловия ҳамда моллар учун турли хил емиш етиштириш йўлга қўйилмоқда. Ердан самарали фойдаланиш, хусусан, кузги экинлар йиғиб олингандан кейин бошқа қайтарик экинлар экиш турли-туман ҳосил олиш имконини бермоқда.

— Биз буни одат қилиб олдик, — дейди хўжалик раиси, иқтисод фанлари доктори Носир Отахонов. — Дастлаб бўшаган майдонларда қайси экинни экиш мақсадга мувофиқ эканини аниқлаш учун иқтисодий ҳисоб-китоблар қиламиз, албатта. Бу йил қайтариқ экинлардан олинадиган даромад қарийб 20 миллион сўмни ташкил этади.

Бу маблағнинг каттагина қисмини емиш етиштиришдан олинган даромад ташкил этади. Ўтган йили ортиқча емиш сотишдан тушган даромад икки ярим миллион сўмдан ортиқроқ бўлди.

Ўсимликларни зараркунандалардан ҳимоя қилувчи турли-туман воситалардан тўғри фойдаланиш ҳам юқори ҳосил олишга ёрдам беради. Бу воситаларни текшириш имкониятимиз ҳам яхши — хўжалик далаларида Германиянинг «Агрэво» фирмасининг намойиш маркази ишлаб турибди. Бу марказ ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини ишлаб чиқаришга ихтисослашган.

Ҳозир хўжаликда пахтани йиғиб-териб олиш билан биргаликда ғалла экиш ҳам бошлаб юборилган.

ИСРОИЛ ТЕХНОЛОГИЯСИ ҚЎЛ КЕЛДИ

Нукус туманидаги «Қорақалпоғистон» иссиқхонасида Исроил технологияси асосида парваришланган бодринг пишиб етилди. Бу ердаги 6 гектар майдонда помидор ва кўкатлар ҳам экилган. Янги усулда сув кам сарфланади. Бу эса Қорақалпоғистон шароитида ғоят қўл келади, ҳосил эса мўл бўлади. Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа, Қўнғирот ва Хўжайли туманларидаги иссиқхоналарда ҳам ана шу усулда сабзавот етиштириш йўлга қўйилмоқда.

(ЎзА).

АРҚОН УЗУН, ТУШОВ КАЛТА БЎЛГАНДА...

К/хаёти, 97й 10 окт №80-

Халқимизда дунё деҳқоннинг елкасига суянади, деган нақл бор. Бу мустақил фаолият юритаётган деҳқонга ҳам тааллуқли, албатта. Элнинг ризқини яратишдек масъулиятни елкасига ортган деҳқон эндигина мустақил фаолиятга киришди. Янги, синалмаган йўлда қадам босаётир. Йўл эса тасодифларга тўла. Шундай пайтда унинг ўзи ҳам кимларгадир суяниши керак.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1991 йил 29 ноябрдаги «Деҳқон (фермер) хўжаликларини янада мустаҳкамлаш ва республикада ишбилармонлик фаолиятини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги фармони деҳқонлар учун ерга ҳақиқий эгалик қилиш ҳуқуқи ва кафолатини берди. Шу асосда вилоятлар ва туманлар ҳокимликларининг фармойишлари чиқарилди. Бир умр кўрсатма ва тазйиқ остида ишлаб келган деҳқонлар мустақил фаолият юритиш ниятида деҳқон (фермер) хўжаликларини тузишди. Банкда ўз ҳисоб-рақамларини очишди. Истиқлолнинг деҳқонга берган улуғ ва муқаддас совғаси эди. Уларга имкониятга яраша лалмикор ва суғориладиган майдонлардан ер ажратиб берилди. Истаганча қарз олиш ва шу ҳисобдан техника ва бошқа зарур воситалар сотиб олиш ҳуқуқига эга бўлди. Икки йилгача барча турдаги солиқлардан озод қилинди.

Кишилик жамиятининг тараққиёти, унга хос барча ижобий манбалар энг аввало моддий манфаатдорлик билан чамбарчас боғлиқ. У аллақандай мавҳум бир тушунча бўлиб қолмасдан, аксинча ўзида тадбиркорлик асосида иш кўрувчи маълум бир ҳунар эгаси турмуш тарзининг юксалишини, ёинки шу тоифадаги кишилардан таркиб топган меҳнат жамоасининг турмуш фаровонлигини мужассам этади. Шу йўсинда деҳқон (фермер) хўжаликларининг тузилиши, уларга ернинг мулк сифатида берилиши ўзида моддий манфаатдорликни акс эттириб турган оламшумул воқеа бўлди, десак хато бўлмас. Президентимизнинг шахсан ташаббуси билан Истиқлолнинг дастлабки кунларидан ана шу савобли ишга қўл урилди. Фармонга кўра, улар нафақат ер, балки техника воситалари, ёнилғи-мойлаш материаллари, минерал ўғит ва бошқа зарур нарсалар билан таъминланиши лозим эди. Бу борада уларга ўзлари яшаб турган ҳудуддаги хўжаликлар ёрдам бериши алоҳида таъкидланганди. Бироқ мансаб курсисига маҳкам ёпишиб олган баъзи хўжалик раҳбарлари фаолиятларидаги нуқсонлар яққолроқ кўзга ташланиб қолишидан чўчишиб, янги синф вакилларига ёрдам бериш, уларни суяш ўр-

Иқтидорли журналист Хайрулло Ҳамроев Самарқанд вилоятида туғилган. Кўпгина матбуот нашрларида ўзининг мақола, лавҳалари билан мунтазам қатнашиб келади. Яқинда у «Қишлоқ ҳаёти» газетасининг Самарқанд вилояти бўйича мухбири сифатида иш бошлади. Қуйида унинг дастлабки таҳлилий мақоласи эълон қилинмоқда.

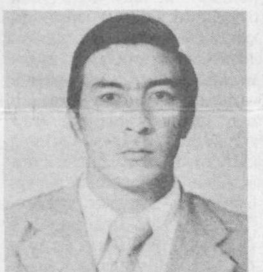

«Фермерлар аграр ислоҳот тизимининг биринчи қалдирғочлари. Уларнинг қанотини синдирмайлик. Уларни асраш, авайлаш, парваришлаш керак. Фермерларимиз кўрсатилган бир яхшиликка минг яхшилик билан жавоб қайтаришига имоним комил».

Ислом КАРИМОВ.

йўлига ғов солиш пайига тушдилар. Баъзи жойларда фермерлар яккалатиб қўйилди. Уларга ҳосилдор ерлар ўрнига паст ҳосилли лалмикор ерлар берилди. Техника ажратиш масаласида ҳам худди шундай салбий ҳодисалар рўй берди.

Кўпгина тадбирокорлар қонунни яхши билишмас экан, бироқ уларга амалий ёрдам бериш ўрнига баъзи хўжалик раҳбарлари туман ҳокимларига деҳқон (фермер) хўжаликларини тугатиш тўғрисидаги талаблар билан чиқа бошлаганларини қандай изоҳлаш мумкин? Раҳбарликнинг илгариги «сийқаси чиққан» усулини маъқул кўрган баъзи туман ҳокимлари кўплаб фермер хўжаликларини ёпиш ҳақида қарорлар чиқаришди. Масалан, Булунғур тумани ҳокими 1997 йил 19 апрелда шу мазмундаги қарорини эълон қилди. Деҳқон (фермер) хўжаликлари, табиийки, ҳуқуқий шахс ҳисобланади. Шундай бўлгач, у фаолият юритолмай қолган тақдирдагина меҳнат жамоасининг умумий йиғилиши қарори ёки иқтисодий фаолият жараёнида қонунни қўпол равишда бузишган тақдирда суднинг қарори билангина тугатилиши мумкинлигини ўша қарор лойиҳасини ҳокимга тайёрлаб берган мутасаддилар наҳотки билишмаган. Бу адолатсизликдан норози бўлган мулкдорлар, вилоят ҳокимияти ва прокуратурасига арз қилишди. Ҳақиқат қарор топди. Туман ҳокимининг шошма-шошарлик билан чиқарган қарори бекор қилинди.

Умуман, вилоятда фермерлик ҳаракати бошланган дастлабки йили 786 та деҳқон (фермер) хўжлаликлари рўйхатдан ўтган бўлса, 1992 йили уларнинг сони 1138 тага етди. Улар муттасил ўсиб, 1997 йилда 4476 тани ташкил этди. Шундан 2554 таси деҳқончилик, 1922 таси чорвачилик билан шуғулланади. 2438 таси мустақил фаолият кўрсатиб, қолганлари хўжаликлар их-

Аҳвол қалай, фидокор фермер?

Уларга жами 40754 гектар ер майдони ажратиб берилган бўлиб, шундан 18030 гектари суғориладиган, 22724 гектари лалмикор ерлардан иборат. Мавжуд фермерларнинг 3759 таси банкда ўз ҳисоб-рақамини очишга улгурган, холос.

Юқорида айтганимиздай, 1922 та фермер хўжалиги чорвачилик билан шуғулланади. Ҳозир улар қарамоғида 33385 бош қорамол боқилаётир. Шундан 10401 боши соғин сигирлар ҳисобланади. Умумий қорамоллар сонини бултургиси билан солиштирилганда, 3340 бош қорамол камайиб кеттанлигини кўрамиз. Хўш, сабаби нима, деган ҳақли савол туғилади. Асосий сабаби янгиликка панжа орасидан қарайдиган, ҳукумат қонунларини менсимайдиган яна ўша раҳбарларнинг тўраларча ишга муносабати. Чунки, қорамоллари бўлган кўпгина тадбиркорларга икки гектардан зиёд ер ажратиб берилган. Ҳолбуки, бир бош сигирни парваришлаш суғориладиган ердан 0,3 гектар, лалмикор ердан икки гектар ер ажратилиши шарт. Шундагина фермернинг кўнгли тўқ бўлади. Чорвачилик сердаромад соҳага айланади.

Маълумки, ориқ мол нафақат оз сут беради, балки касалликка ҳам мойил бўлади. Уни даволаш учун фалон сўмга дори-дармон харид қилиш лозим. Ҳисоб-рақамида пули бўлмаган ёки бор пулини ҳам ололмай қийналаётган бечора фермер битта-иккита молини пуллаб дори-дармон ёки ем-хашак сотиб олишга мажбур бўлади-да. Шу тариқа кўплаб фермерлар қарзга ботиб, банкрот бўлиб кетишди.

Биргина мисол. Жомбой туманидан Х. Ражабова аёл боши билан фермер хўжалиги тузиб, 4 бош сигир сотиб олиб фаолиятини бошлаган. Қисқа вақтда қорамоллар сони 56 бошга етишига эришган. Фермерга 10 гектар ер ажратиб берилган. Кейинчалик «Машъал» ишлаб чиқариш савдо фирмасини ташкил этган ва 1994 йилнинг декабрь ойида 2 миллион 700 минг сўм кредит олган. Кейин 15 тонна сутни қайта ишлайдиган завод қурган. Бироқ тажрибасизлик, сут етиштиришнинг камайиб кетиши, харажатларнинг ошиши туфайли корхона «ўтириб» қолди. Шундай бўлса-да фирма 1996 йилда 130872 сўм, 1997 йилнинг олти ойи якуни бўйича 125963 сўм соф фойда кўрган. Бироқ фирманинг қарзи 5 миллион 200 минг сўмга етган. Натижада унинг банкдаги ҳисоб-рақами ёпиб қўйилди.

У Вазирлар Маҳкамасининг 1994йил 23 февралда «чорвачиликда ислоҳотларни такомиллаштириш ҳамда деҳқон (фермер) хўжаликлари ва хусусийлаштирилган фермалар манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қароридан руҳланиб, кўплаб идораларга учради. Аммо умидлари пучга чиқди. Қарор сизнинг корхонангизга тегишли эмас, деган мавҳум жавобни олди. Ҳозир эса унинг не машаққатлар эвазига очган сут заводи давлат мулки қўмитаси ихтиёрига ўтказилиб, ким ошди савдосига қўйилиш арафасида турибди.

Сут заводи очилган пайтларда 20 тонналаб сут қабул қилган, ҳозир эса чорванинг аҳволи ёмонлашганлиги боис қабул қилинаётган сут миқдори 3 тоннадан ошмаётган, ташкилотларга берган сут маҳсулотлари учун 2 миллион 500 минг сўм дебитор қарз бўлиб турган бўлса, бу тадбиркор аёл нима қилсин? !

Хўжалик билан соғлом рақобат шаклланган жойларда фермерлар меҳнатининг натижаси яққолроқ кўзга ташланади. Жумладан, Самарқанд туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги ҳудудида иш юритаётган тўртта деҳқон хўжалиги сабзавот, ғалла, картошка етиштиришда хўжалик кўрсаткичидан бир ярим баравар юқори натижага эришганлиги қувончли ҳолдир. Булар Одил Ражабов бошқараётган «Фурқат», Жўра Ҳамроқулов етакчилигидаги «Фахриддин», Расул Раҳматов бошлиқ «Зариф» деҳқон хўжаликларидир. Хўжаликда бу тадбиркорларнинг мустақил фаолият юритишлари учун барча шароит яратиб берилган. Улар ҳам ўз навбатида шартнома шартларини бекаму кўст бажаришиб, хўжалик хазинасини бойитишмоқда. Ўз ҳисоб-рақамларига ҳам дурустгина даромад туширишмоқда. Бу ерга эгалик қилиш ҳуқуқидан самарали фойдаланиш натижасидир.

Ургут туманидаги Навоий номли хўжаликдан «Баҳрин» деҳқон (фермер) хўжалиги тасарруфидаги 50 гектар ер майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил кўтариб, 250 тонна ғалла етказиб берганлиги ҳам самарали меҳнат оқибатидир. Нарпай туманидаги «Ғалаба» жамоа хўжалиги ҳудудидаги фермер Олим Хўжанов ҳам ихтиёридаги 246 бош қорамолни бемалол эплаб боқаётганлиги таҳсинга сазовор эмасми?! Техника билан тўлиқ таъминланган бу фермер 260 гектар ер майдонига эга.

Бу хил мисолларни Самарқанд вилояти бўйича кўплаб келтириш мумкин. Қиссадан ҳисса шуки, деҳқон (фермер) хўжалигига шароит яратиб берилса, ўзини оқлайди. Ахир, Президентимиз бу масалани ҳукумат сиёсати сифатида ўртага ташлаб, астойдил жон куйдираётгани бежиз эмас.

Ривожланган хорижий давлатларда фермер хўжалиги ўзи маҳсулот етиштиради ва уни қайта ишлаб шартнома асосида ҳатто қўшни давлатларга сотади. Шахсан фермер ўзи 3—4 та давлат билан ўзаро шартнома тузиб, иқтисодий алоқа ўрнатади. Фикримизни мухтасар қиладиган бўлсак, фермерларни узун арқонга боғлаб, лекин тушовлаб қўядиган раҳбарларга иш юритишнинг бу янги усули афзалликларини чуқурроқ тушунтириш вақти аллақачон келди. Ахир, қачонгача улар ўз манфаатларини деб янгиликка туғаноқ бўлишади?

Назаримизда, ҳар бир туманда фермерларни ўқитадиган, уларга амалий ёрдам берадиган марказлар, сиртқи мактаблар очиш лозим. Агар имконият топилса, уларга дарс бериш ва тажриба алмашиш учун хориждан шу соҳанинг билимдонлари, тадбиркорларини таклиф этиш керак. Шундагина кўзланган мақсадга тезроқ эришгаймиз.

Хайрулло ҲАМРОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Президентимиз Қашқадарёга қилган сафари чоғида вилоятда ғалла ва пахта етиштиришда катта ютуқларга эришилаётганини алоҳида қайд этганди. «Ислоҳот дегани режаларни бажаришгина эмас, ислоҳотларнинг моҳияти халқ учун муносиб турмуш шароити яратиб бериш, содда қилиб айтганда, одамларни рози қилишдан иборатдир».

— Юртбошимизнинг бу сўзлари биз учун дастуриламал бўлиб қолмоқда, — дейди Қашқадарё вилояти Китоб тумани Каромат Рустамова номли жамоа-ширкат хўжалиги раиси Абдували Ваҳобов. —Шуни унутмаслигимиз лозимки, қишлоқ хўжалигида ислоҳотлар самара бермас экан, бошқа соҳаларда ривожланиш бўлмайди. Қишлоқ хўжалигини ривожлантириш борасидаги фармон ва ҳукумат қарорларининг асл мақсад-моҳияти ҳам шунда. Хўжалигимиз аъзоларининг йил сайин ерга, мулкка бўлган эгалик муносабатлари ўзгариб яхшироқ, ишласаккина яхши яшашлари мумкинлигига амин бўлмоқдалар. Бу йил андижонликлар усулида 40 гектар майдонга чигитни плёнка остига экмандик. Натижа кутилганидан зиёда бўлди. Биринчи теримдаёқ 20-21 центнердан ҳосил олдик. Плёнка остига экилган майдонлардан шу кунгача гектаридан 41 центнердан сифатли пахта териб олдик. Далада ҳанузгача терим давом этмоқда. Садриддин Ғоипов, Ҳотам Эсонов, Абдулла Ҳусанов бошлиқ пахтачилик бригадалари азаматлари, айниқса, юқори натижаларга эришдилар. Республика ҳукматининг 1997 йил пахта ҳосилини уюшқоқлик билан йиғиб-териб олиш борасидаги қарорига амал қилган ҳолда-қўлда терилган ҳар килограмм пахта учун 3,5 сўмдан ҳақ тўлангани катта рағбат бўлди. Бу йил хўжалик миришкорлари учун ютуқларга бой келмоқда. 31 тонна ўрнига 37 тонна пилла етиштирилди. Ғаллачиликда ҳам натижалардан кўнгил тўқ. 815 тонна ўрнига 913 тонна сифатли ва сара дон давлатга топширилди. Бугунги кунда Андижондан келтирилган ғалла уруғлигини яхши ният билан экяпмиз. Сувли майдонлар сифатли шудгорланиб, экишга тахт бўлгани учун барака уруғи қадаш ниҳоясига етмоқда.

ДЕҲҚОН МАНФААТ КЎРСА, МЕҲНАТГА ИШТИЁҚИ ОШАДИ

Хўжалигимиз боғларга бурканган. Мевачевалари болга тўлган. Бугун боғбонларнинг димоғлари чоғ. Даромадлари ҳар йилгидан мўл бўлди. Олма, олхўри, шафтоли ва узум ҳосилига белгиланган режалар ортиғи билан бажарилди. 350 тоннадан ортиқ мева йиғиб-териб олинди. Айниқса узумчилик ривож топаётгани қувончли. Ҳар гектар майдондан 130 центнердан узум узиб олинди. Ижарачи боғбонлардан Ҳурмат Қаршиева, Санобар Абдиева, Усмон Авазовлар узумзорларига ҳалол меҳнатларию қалб қўрларини бахшида этмоқдалар. Ширин-шакар узумларнинг бир қисми бозорларда ҳар килограммини 35-40 сўмдан сотилмоқда. Харидор ҳам хурсанд, боғбон ҳам мамнун.

Деҳқон бўлсанг, боғ ярат, деганлар. Ҳа, боғни боқсанг боғ бўлади, даромадинг тоғ бўлади. Икки гектар майдонда кўчат етиштирилаётир. Насиб этса, келгуси йили 20 гектар янги боғ яратилади. Боғи борнинг боли борда.

Тадбиркорларнинг ҳаракати даромад манбаига айланмоқда. Сифатли майиз тайёрлаш ҳам кам харажат, ҳам сердаромад. Бу йил 60 тонна майиз қилинади. Воҳа боғбонлари сояки ва обдуш усулида майиз тайёрлашга устаси фаранг. Махсус салқин жой танлаб олиниб, атрофи ёпиқ, аммо шамол кириб турадиган жойда қуритиладигани майиз тайёрлашнинг сояки усули дейилади. Сувни қайнатиб шафтоли ёки бошқа хил мевали дарахтларнинг барги билан бирга ишлов берилиб, қуёшда қуритилиб майиз қилинса, обдуш усули деб атайдилар.

Ҳисоб-китобга эътибор беринг-а, 4 килограмм узумдан бир килограмм майиз тайёр бўлади. Аммо бир килограмм майизнинг баҳоси тўрт килограмм узумникидан икки-икки ярим баравар қиммат туради. Ҳар жабҳада ҳисоб-китоб пухта қилинса, ишлар юришаверади. Бировга боқиманда бўлиб қолинмайди.

Мева ва сабзавотларни қишга сақлашдан келадиган фойда бугун сотилганидан тўрт-беш баравар кўп. Кўпроқ даромадни кўзлаган хўжалик ишбилармонлари минг тонна сиғимдаги музхона имкониятларидан тўлиқ фойдаланишмоқда. Қиш мавсумига 100 тонна саккиз хилдаги олма, 900 тонна узум сақлаш мўлжаланган. Сархил мева-сабзавотлар Тошкент ва Қарши шаҳарларида ярмаркага олиб чиқилиб сотилмоқда. Шаҳарликлар ҳам бу арзончилик ва қулайликдан баҳраманд бўлаётирлар.

Хўжалик ҳудудида ободончиликка катта эътибор берилаётир. Қурилиш ва янги ишчи ўринлари яратиш ҳам доимо диққат-эътиборда. Хўжалик аҳолиси юз фоиз тоза ичимлик суви билан таъминланган. Газлаштириш миқёслари ҳам ортиб бормоқда. Соғлом авлод учун жон чекиш хўжалик раҳбарларининг азму қароридир. Оналар ва болалар шифохонаси қурилмоқда. Учта ун цехи, ўндан зиёд мойжувоз ишлаб турибди.

Меҳр-мурувватни кунда килган афзал. Қўли очиқнинг йўли очиқ деб бежиз айтилмаган. Мустақиллигимизнинг олти йиллик байрами арафасида 78 та кам таъминланган, боқувчиси йўқотган оилаларга 3 килограммдан гўшт, икки килограммдан гуруч хўжалик ҳисобидан тарқатилди. Саксон беш минг сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Уруш ва меҳнат ветеранлари, ногиронларининг ҳар бирига қирқ килограммдан буғдой эллик фоиз баҳосида берилди.

Жамоа хўжалигида чорвачиликка алоҳида эътибор қаратилмоқда. 500 бош қорамол, икки мингта қўй боқилаётир. Уч ярим мингта товуқлар тухумга кириб қолган. Қўй-қўзилар Ҳисор тоғ тизмаларида, Ширдоқ яйловларида боқилаётир. Чўпонларга барча шарт-шароит яратилган. Уларга ойлик маошлари ўз вақтида олиб бориб берилади. Озиқ-овқат ва кундалик эҳтиёж моллари мунтазам етказиб берилаётир.

Бугун вақт ғанимат. Экин-сочинли кунлар ҳам остонада турибди. Чорва қишловига ҳозирлик пухта. Ҳар бир шартли қорамолга 160 озуқа бирлиги миқдорида ем-хашак жамғарилди. Мавсум охиригача бу кўрсаткич миқдори 220 озуқа бирлигига етказилади. Чорвадорларга ҳар мавсумда ишчи кийим бошлари берилиб борилмоқда. Ўн тўрт гектар майдонга озуқа учун лавлаги, 70 гектарга силос учун маккажўхори экилган.

— Хўжалигимиз кўп тармоқли, — дейди биз билан мулоқотда бош ҳисобчи Олим Шаропов. — Ҳар соҳадан фойдани кўзлаб иш юритяпмиз. Ярим йилликда бир миллион 660 минг сўм фойда кўрилди. Йил охиригача ўн миллион сўмдан ортиқроқ фойда олишни кўзлаб ҳаракат қиляпмиз.

Эртани бугун ўйлаган доғда қолмайди. Мутахассислар бамаслаҳат келгуси йили қайси майдонга қандай экин экишни белгилаб чиқишди. Бу эса деҳқончиликда муҳим аҳамиятга эга. Замонавий технологияларни қишлоқ хўжалигига жорий этиш, агротехника қоидаларига жиддий амал қилиш, уруғ навларини тўғри танлаш, ташаббускорликни қўллаб-қувватлаш хўжалик азаматларининг шиорига айланган.

Дилмурод ҚИРҒИЗБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ЎРМОНГА БУРКАНУР ОРОЛ

Долзарб мавзуда мулоқот

Бир пайтлар ҳайбатли сув ҳавзаларидан бўлган Оролни қайта оби-ҳаётга тўлғазиш долзарб муаммолардан бири бўлиб турибди. Бу борада саъй-ҳаракатлар ижобий натижаларга олиб келгунига қадар денгиз тарк этган майдонлардаги тузлар ва заҳарли чўкиндиларни шамол учириб, бежилов офатга айлантирмаслиги учун тегишли чора-тадбирлар кўриш талаб этилмоқда. Республика давлат ўрмон қўмитаси мутахассислари шу юзадан ўз таклифларини илгари суришган эди. Шундан буён бир мунча муддат ўтди. Қандай натижаларга эришилмоқда?

Ўзбекистон Республикаси Давлат ўрмон қўмитаси раисининг биринчи ўринбосари Ш. Т. ЮСУПОВ билан суҳбатимиз ана шу ҳақдадир.

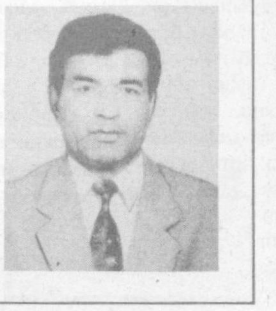

— Шермуҳаммад Турсунович! Ўрмончиларнинг денгиз чекинган майдонларни муҳофаза қилишга оид чора-тадбирлар моҳияти нимадан иборат эди?

— Маълумки, Оролга тушадиган сув оқимининг қисқариши натижасида денгиз сатҳи камайиб, ярмидан кўпи яланғочланиб қолганди. Денгизга тегишли бунча майдоннинг қақраган чўлга айланиши мавжуд табиий мувозанатнинг бузилишига олиб келди. Хусусан, иқлим шароити ўзгариб, авжи саратонда ёмғир ёғиши ҳолатлари, жазиramанинг чўзилиб кетиши ва ҳоказо каби нохуш об-ҳаво ўзгаришлари кузатилмоқда. Энг ёмони, қуриган денгиз тубидаги туз зарралари ҳавога кўтарилиб, яқин-атрофдагина эмас, анча олис ҳудудларга ҳам ёғилмоқда. Натижада ерларнинг шўрланиши кескин ортиб, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсининг кун кўриши қийинлашмоқда. Экологик жиҳатдан фавқулодда вазият юзага келиб, инсон саломатлигига ҳам жиддий хавф туғдирмоқда.

Албатта, бу салбий ҳолатларга барҳам беришнинг энг тўғри йўли Оролга қуйиладиган сув оқимини кўпайтириб, денгизнинг табиат асрлар давомида шакллантирган сатҳини тиклашдан иборатдир. Лекин Оролга қуйиладиган сув манбалари муттасил камаяётган бир шароитда биз бошқа тадбирларни ишга солиш зарур деб ҳисоблаймиз. Жумладан, қуриган денгиз тубини кўкаламзорлаштириш ниҳоятда муҳим аҳамият касб этади. Шундай қилинса, туз зарралари ва заҳарли чўкиндиларнинг ҳавога кўтарилишининг олди олинади. Бундан ташқари қақраган шўрҳок ерларнинг ўрмонзорларга айлантирилиши иқлимнинг мўътадиллашишига хизмат этиб, Орол бўйи минтақасидаги экологик аҳволни анча яхшилашига шубҳа йўқ. Зеро, қаердаги ўсимлик дунёси мавжуд экан, у ерда ҳаёт эртами кеч изга тушади, ҳайвонот дунёси, одамзоднинг турмуш кечириши учун шароит яхшилана боради. Бу табиатнинг асосий қонуниятларидан биридир.

— Қуриган денгиз тубини кўкаламзорлаштиришга оид дастлабки тадбирлар натижасини қандай баҳолайсиз?

— Бу йўналишдаги ишлар 1989 йилда бошланган эди. Ҳар йили 7—12 минг гектар атрофидаги майдонларда ўрмонзорлар барпо этилмоқда. Шу кунга қадар 70 минг гектар ерга саксовул, қандим, черкес ва бошқа дарахтлар экилиб, кўкаламзорлаштирилди. Бундан беш-олти йил аввал экилган саксовуллар ҳозир 3—4 метргача бўй чўзиб қолди. Эндиликда улар ўз-ўзидан кўпаймоқда. Энг муҳими саксовуллар панасида бошқа ўсимликларнинг ўсишига шароит яратилмоқда. Демакки, яқин келажакда бу ерларда чинакам ўрмонзорлар шаклланиб, туз чўкиндиларига қарши мустаҳкам табиий қалқонга айланади.

— Кўкаламзорлаштириш ишларини қайси ташкилотлар олиб бормоқда?

— Денгиз чекинган ҳудуддаги майдонларни ўрмонзорларга айлантириш тадбирларини асосан Қорақалпоғистон ўрмон қўмитаси таркибидаги Мўйноқ, Қозоқдарё, Чимбой, Тахтакўпир хўжаликлари амалга оширишмоқда. Менга қолса, бу ишни бажараётган инсонларни асл фидокорлар деб атаган бўлардим. Чунки жуда мураккаб шароитларда фаолият кўргазишга тўғри келмоқда. Мураккаблик нимадан иборат эканлигини тасаввур қилишингиз учун таъкидламоқ жоизки, баъзан нафас олишда махсус қурилмалардан фойдаланилаяпти. Жазирама, чанг-тўзонку ғоят кўп қийинчиликлар туғдиради.

— Кўзда тутилган чора-тадбирларни маблағ билан таъминлаш масаласи қай тарзда ечимини топмоқда?

— Ҳозирча давлатимиз ажратаётган маблағлар ҳисобига иш кўряпмиз. Республика бўйича ҳар йили 33 минг гектар майдонда ўрмонзорлар барпо қилаётган бўлсак, шундан 10—12 минг гектари Оролнинг суви қуриган жойларга тўғри келади. Иш кўлами шу тарзда давом этадиган бўлса, денгиз тарк этган 700 минг гектар майдонни ўрмонзорлар билан муҳофаза қилишга неча йил зарур бўлишини ҳисоблаш қийин эмас. Шунинг учун ҳам биз Орол бўйида ўрмонзорлар барпо этиш бўйича иш ҳажмини кескин оттириш зарур деб ҳисоблаймиз. Яъни йилига камида 50 минг гектар майдонда ўрмонзорлар яратиш керак. Бунинг учун бизда мутахассислар, ниҳол етиштириш имкониятлари, қамиш тахламлари етарли. Ҳамма гап маблағ ва техникага қараб қолган.

— Бу ишга халқаро ташкилотлар, бошқа муассасалар маблағларини жалб қилиш имкониятлари йўқми?

— Бор. Халқаро миқёсда ҳам, Марказий Осиё давлатлари доирасида ҳам Оролга мадад кўрсатиш, бу ердаги экологик вазиятни яхшилаш юзасидан анчагина мадад кўрсатилмоқда, маблағлар ажратилмоқда. Саъй-ҳаракатларнинг асосий қисми Оролга тушадиган сув оқимини тиклаш режаларига қаратилмоқда. Денгиз тарк этган майдонларни ўрмонзорлар барпо этиш йўли билан муҳофаза қилишга ҳам эътибор берилса мақсадга мувофиқ бўларди. Зотан, Оролга тушадиган сув манбаларини кўпайтириш имкониятлари жуда чекланганди. Бирор мўъжизавий ечим топилиб қолмаса, бу борада ижобий томонга ўзгариш бўлишига умид кам.

Шундай экан, денгиз тарк этган майдонлардаги туз зарралари ва заҳарли чўкиндиларнинг ҳавога кўтарилишига тўсиқ бўладиган тадбирларга эътиборни кучайтириш зарур эмасми? Бунинг учун айтарлик катта ҳажмдаги маблағлар ҳам талаб этилмайди. Оролни қутқаришга мўлжалланаётган маблағларнинг арзимаган бир қисмигина денгиз тубининг қуриган жойларини ўрмонзор билан муҳофаза қилишга йўналтирилса, ҳозирги мураккаб вазият анча юмшаган бўларди.

— Шу масала юзасидан бирор тадбирлар кўриляптими?

— Ўзбекистон Республикаси сув хўжалиги Кенгашининг шу йил 17 июлда бўлиб ўтган мажлисида масаланинг ушбу жиҳати муфассал ўрганиб чиқилди ва тегишли қарор қабул қилинди.

Унда денгиз чекинган ҳудудларни ўрмонзорлар билан муҳофаза қилиш ниҳоятда муҳим эканлиги таъкидланиб, масалани ижобий ҳал қилиш мақсадида республика Вазирлар Маҳкамасига тегишли таклифлар киритиш, чет эл сармоядорлари, ҳомий ташкилотларнинг маблағларини жалб қилиш таклиф этилди. Шунингдек, Оролни муҳофаза қилиш Халқаро фондидан бу масалага эътиборни қаратиб имкон доирасида ёрдам бериш сўралган.

Агар Ўзбекистон сув хўжалиги Кенгашининг бу тавсиялари Вазирлар Маҳкамаси, ҳокимликлар, Оролни муҳофаза қилиш Халқаро фонди томонидан чуқур ўрганиб чиқилса ва тегишлича мадад кўрсатилса, яқин келажакда денгиз тарк этган майдонлар ўрмонзорлар билан пухта муҳофаза қилиниши,бу Орол бўйидаги экологик вазиятни анча енгиллаштириш, асосий муаммо — Оролни асл ҳолатига келтиришга хизмат этишига шубҳа йўқ.

Суҳбатдош:
Ш. АЛЛАМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти»
мухбири.

Чиноз туманидаги Турсунбой Эрназаров номли жамоа хўжалигида пудрат усули жорий қилингандан кейин меҳнатга муносабат тубдан ўзгарди. Чунки ижарачиларнинг моддий манфаатдорлиги ошди. Исмат ота Қаюмов оилавий пудрати шулар жумласидандир. Айни кунларда ижарачилар ўзларига бириктирилган ердан 26 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олиб, режасини бажардилар.

СУРАТДА: Исмат ота Қаюмов ўғли Суннатилла билан етиштирилган пахта сифатини кўздан кечиришмоқда.

Абдужалол РАҲИМОВ
олган сурат.

ПЕШҚАДАМЛИК ШАРАФИ

Андижон вилояти заршунослари бу йил ҳам мавсумда карвонбошилар сафида боришмоқда. Йиғим-терим уюшқоқлик билан ташкил этилгани боис ғалаба ёрлиғига имзо чеккан жамоалар сони тобора ортмоқда.

— Бугунгача йигирмага яқин хўжалик, уч юздан ошиқ бригада йиллик режани адо этди, — дейди телефон орқали мулоқотда Андижон вилояти қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси деҳқончилик бўлими бошлиғи Ўринбой ака Раҳмонов.

Ўтган кунларда яна уч хўжалик йиллик топшириқни ўринлатди. Жалолқудуқ туманидаги «Ёрқишлоқ» жамоа хўжалиги пахтакорлари 440 гектар майдонда (асосий қисмида ғўза янги усулда парваришланди) деҳқончилик қилишиб, гектаридан 33 центнердан ошириб дур йиғиштириб олишди.

«Ўзбекистон 5 йиллиги» жамоаси аъзолари эса 420 гектар ерда пахта етиштиришди. Ҳозиргача қад кўтарган хирмон 1285 тоннадан ошди. Илғор бригадаларда ҳосилдорлик 40-45 центнерни ташкил этмоқда. Андижон туманидаги Абдухалил Исмоилов номли хўжалик азаматлари топшириқни 103 фоизга етказишди. Ушбу хўжаликларда йиғим-терим қизғин давом этмоқда.

Р. МУҲАМЕДОВ.

«Qishloq hayoti» ko'ngillarga orom va quvonch tilaydi

Ойнаи жаҳонда

13 —19 октябрь

ДУШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Ёшлар ҳиром айлаганда». Фильм-концерт.

9.00 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
9.20 «Фарзанд — умид юлдузи».
9.35 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.

10.05 «Дилдостони». Киноконцерт.
10.25 «Регтайм». Бадиий фильм (АҚШ).
12.45 «Тасвирга кўчган кўнгил. Абдулҳақ Абдуллаев.
13.05 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
13.30 Телевизион миниатюралар театри
14.05—14.30 Бухоро—2500. «Бир ўлкаки...»

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Қуёш учун уй». Мультфильм.
18.30 «Ҳазрати Инсон...»
18.45 «Олам ва одам».
19.05 Хива—2500. «Тарихий дурбин жаҳон».

19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 24.00 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Бухоро оҳанглари». Мусиқий дастур.
21.50 «Мулкдор». Телеочерк.
22.10 Одил Ёқубов. «Авлодларга васият». Юнус Ражабий номидаги Жиззах вилоят театрининг спектакли.
00.05 «Ахборот».
00.30 «Ўзбекистон бастакорлари» Собир Сафоев.
00.50—00.55 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.

18.15, 19.25, 19.50, 20.25 Эълонлар.

18.20 «Ёрилтош». Мультиўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Туризм ҳақида».
20.20 «Мусиқий йўлка».
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.00 Кундалик.
22.10 «Бешинчи ўлчов».
22.25 «Спорт қитъаси».
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15—00.25 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар,

*

Россия жамоат телевиденеси.
17.20—20.35

*

20.35 «Кругозор». Тележурнал.

*

Россия давлат телевиденеси
21.00—21.30

*

21.30 Эълонлар.

21.35 Кинодаги Бухоро. «Сеҳнафосонаси». Бадиий фильм. 1—2-серияллар.
23.45—00.05 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 «Мультикарусель».
19.00, 21.30 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид».
19.55 «Сайёрамиз нафаси».
20.15 «Авторейд».
20.40 «Ракурс».
21.10 «Долзарб мавзу».
21.35 «Дарвоза посбонлари». Ҳужжатли фильм (Япония).
22.05 «Спорт-тайм».
22.35 «Гўзаллик ва мангулик».
22.55—23.05 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ҳунарли элда азиз».
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.10 «Ўзбекистон бастакорлари». Собир Сафоев.
9.30 «Олам ва одам».
9.50 Киногакўчган Хива. «Хоразм». Телефильм.

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.

10.05 «Шартнома ҳаққоний бўлсин»

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Тасвирий санъат.
11.00 Инглиз тили.

*

11.30 «Меҳр қолур». Публицистик кўрсатув.
11.50 «Бу ерда бегоналар юрмайди». Бадиий фильм.
13.00 «Бухоро оҳанглари». Мусиқий дастур.
13.30 «Инсон ва қонун» почтасидан.
14.05—14.30 Хива—2500. «Бир ўлкаки...»

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Орзу».
18.30 «Жавҳар». Публицистик кўрсатув.
18.45 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
19.05 «Шарқ тароналари». 14-кўрсатув.

19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.35 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Агросуғурта имкониятлари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Айтишув».
21.45 «Таҳлил». Публицистик кўрсатув.
22.05 Футбол: беллашувлар, натижалар.
22.10 «Истиқлол неъматлари».
22.40 «Ватан, мадҳингни куйлайман». Мусиқий дастур.
23.05 Теннис: «Буюк ипак йўли» Сателлит турнири.
23.40 «Ахборот».
00.05 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Шайхонтоҳур».
00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.

18.20 «Ёрилтош». Мультиўплам.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...»
19.10 «Олтин кент».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «ХИФ»
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.30 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20 «Акс».
23.40 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
23.55—00.05 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеси.
6.30—8.00

* * *

17.20—22.30

*

22.30 «Ўзбекистонда куз». Манзарали фильм.

*

Россия давлат телевиденеси.
22.40—23.15

*

23.15 Эълонлар.

23.20—23.40 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мультикарусель».

19.05, 23.00 Эълонлар.

19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.25 «Тиббиёт сизлар учун».
20.55 «Мусиқий фрагмент».
21.00 «Очиқ дарс».
21.30 «Уйингоҳ».
22.00 «Моҳир».
22.30 «»Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.05 «Мусиқий фрагмент».
23.10 «Европа манзаралари».
23.30—23.40 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
8.45 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Чуст жилолари», «Наққош».
9.15 «Шарқ тароналари». 14-кўрсатув.

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.

10.05 «Озод ва обод юрт». Публицистик кўрсатув.

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Зоология.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Кимё.

*

12.00 «Туташ томирлар».
12.15 Кинодаги Бухоро. «Бухороча эртаклар». Фильм-концерт.
12.50 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Насаф» (Қарши)—»Чилонзор». Ёзиб олинган.
13.35 «Айтишув».
14.05—14.30 Бухоро—2500. «Бир ўлкаки...»

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Бешбармоқ».
18.40 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...»
18.45 «Жамоат ташкилотлари: мақсад ва мақсад».
19.05 Хива—2500. «Хоразм наволари».

19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.20 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Акция ва акциядор».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 «Қўшиқларим сизга армуғон».
21.50 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Навбаҳор» (Наманган)—»Пахтакор» (Тошкент). Ёзиб олинган.
23.25 «Ахборот».
23.50 «Ватанни севмоқ иймондандир...»
00.15—00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.

18.20 «Ёрилтош». Мультиўплам.
18.35 «Мусиқий шарҳ».
18.50 «Ҳуқуқ ва мажбурият».
18.55 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Табиат дунёси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кўнгил-кўнгилга пайванд».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.10—00.20 Кундалик.

III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеси.
6.30—8.00

* * *

17.20—20.35

*

20.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевиденеси.
21.00—21.35

*

21.35 Эълонлар.
21.40 «Болакайлар орзуси». Телефильм.
21.50 «Оқим». Бадиий фильм (Австралия).
23.20—23.40 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Ҳамкорлик».
20.00 «Спортлото».
20.10 «Ҳуқуқ ва бурч».
20.30 «Азизим».
21.00 «Мезон».
21.30 «Автосалтанат».
21.40 «Эллада».
22.05 «Ҳаёт карвони».
22.30—22.40 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Қўшиқларим сизга армуғон».
9.05 «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
9.25 «Эъзоз».
9.45 Болалар учун. «Оқ руҳ».

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.

10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
10.30 Комил Аваз. «Ташкил». Огаҳий номидаги Хоразм вилоят театрининг спектакли.
12.00 Алифбо сабоқлари.
12.30 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.
13.30 «Инжиқ малика». Мультфильм.
13.40 «Телевидение ва томошабин».
14.05—14.30 Хива—2500. «Бир ўлкаки...»

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Дунё ёшлари».
18.30 «Ранглар жилоси».
18.45 «Нуқтаи назар».
18.55 «Шарқ тароналари». 15-кўрсатув.

19.25, 20.25, 20.55, 23.30 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Шийпондаги учрашувлар». Хоразм вилояти Хива тумани Бобожон Нуруллаев номли жамоа хўжалиги меҳнаткашлари ҳузурида.
21.55 Бухоро—2500. «Бухорои Шариф».
22.15 «Мактуб—кўнгил ойнаси».
22.50 «Назм ва наво». Чўлпон лирикаси.
23.35 «Ахборот».
24.00 «Ўзбек уруғлари».
00.10 «Рақс, рақс, рақс».
00.30—00.35 Ватан тимсоллари.

II

9.00 Мультипанорама.
9.20 «Ҳайвонот дунёси».
9.40 «Нафосат».
9.50 «Бу мунис лаҳзалар».
10.20 «Соғинч».
10.40 Видео—»О».
12.10—13.40 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.

18.20 «Бизнинг мактаб».
18.30 «2000—йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Билиб қўйган яхши».
19.00 «Бир жуфт қўшиқ».
19.10 «Сир».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Мутойиба».
20.05 «Дубляж».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 «Келин-куёв». Телешоу.
21.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Кино жавонидан».
23.35—23.45 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеси.
6.30—8.00

* * *

17.20—20.35

*

20.35 Эълонлар.

20.40 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».

*

Россия давлат телевиденеси.
21.00—21.35

*

21.35 Кинодаги Бухоро. «Абу Райҳон Беруний». Бадиий фильм. 1—2-серияллар.
00.05—00.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шалом».
20.20 «02» тўлқинида.
20.35 «Минг бир маслаҳат».
20.50 «Компьютер-ревю».
21.05 «Интерспорт».
21.15 «Америка президентлари».
21.45 «Каталог».
21.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.30 «Инспектор Ракка». Телесериал.
23.15—23.25 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот»

*

8.25 «Назм ва наво». Чўлпон лирикаси.
9.05 «Юзма-юз».
9.25 «Энг муҳими». Маърифий кўрсатув.
9.50 «Ургутлик кулол». «Ўзкинохроника» премьераси.

10.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.

10.05 «Ислоҳот ва масъулият».

Ўқув кўрсатувлари:

10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 Немис тили.

*

11.30 «Шарқ тароналари». 15-кўрсатув.
12.00 Бухоро ва Хоразм ўзбек киносида. «Мафтунингман». Бадиий фильм.
13.20 «Шийпондаги учрашувлар». Хоразм вилоят Хива тумани Бобожон Нуруллаев номли жамоа хўжалиги меҳнаткашлари ҳузурида.
14.05—14.30 Бухоро—2500. «Бир ўлкаки...»

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ғазалхон ёшлигим».
18.30 «Ўзбек автомобилларини жаҳон тан олмоқда».
18.45 «Санъат олами».
19.05 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».

19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 23.55 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Ҳидоят сари».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Мусиқа бўстони».
21.45 Хива—2500. «Меҳр макони».
22.05 «Дурдона». Бадиий-публицистик кўрсатув.
22.25 Мумтоз наволар.

«Мунаввар дунё».
Маърифий дам олиш дастури.

22.55 «Олам».
23.10 УзТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 9-қисм (Миср Араб Республикаси).
24.00 «Ахборот».
00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Бизнинг мактаб».
9.10 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.30 «Билиб қўйган яхши».
9.40 «Бир жуфт қўшиқ».
9.50 «Сир».
10.05 «Мутойиба».
10.15 «Дубляж».
10.35 «Иймон».
10.55 «Келин-куёв». Телешоу.
11.30—13.00 «Кино жавонидан».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.

18.20 «Бор экан-да, йўқ экан...»
18.35 «XXI аср авлодлари».
18.55 «Эслайсизми?»
19.00 «Бизнес ҳафта якунлари».
19.10 «Эртага—шанба».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дил дафтари».
20.00 «Сизлардан ишорат».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ривоят».
21.10 «Дераза».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.35 «Кинонигоҳ».
23.05 «7 дан 70 гача».
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15—00.25 «Даракчи».

III

17.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеси.
6.30—8.00

* * *

17.20—20.35

*

20.35 «Мусиқа ҳамма учун».

*

Россия давлат телевиденеси.
21.00—21.35

*

21.35 Эълонлар.
21.40 Киногакўчган Хива. «Хоразм афсонаси». Бадиий фильм. 1—2-серияллар.
23.50—00.10 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.10 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Умид чечаклари».
19.50 «Рангинкамон».
20.20 «Уй остонадан бошланади».
20.50 «Араб эстрадаси».
21.20 «Жума куни ишдан сўнг».
21.50 «Шарқ дарвозаси».
22.15 «Инспектор Ракка». Телесериал.
23.00 «Йиллар ортидаги йўллар».
23.30—23.40 «Хайрли тун!»

ШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Киногакўчган Хива. «Хиванинг меъморий обидалари». «Ўзбектелефильм» премьераси.
8.55 «Оператор Кипс кимсасиз оролда». Мультфильм.
9.15 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 9-қисм.
10.00 «Шоҳруҳ» клуби.

«Ёшлик» студияси намойиш этади:

10.20 «Учрашув».
10.50 Хабарнома.

11.00 «Янги аср бўсағасида». Бухоро ва Хива шаҳарларининг 2500 йиллигига бағишланган ёшларнинг телевизион йўқламаси.

12.20 «Анор сайли». Публицистик кўрсатув.
12.40 Эстрада концерти.
13.00 Хива—2500. «Бир ўлкаки...»
13.25—15.25 Саид Аҳмад. «Куёв». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.

* * *

16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш учрашуви. Ўзбекистон — Жанубий Корея. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Телефильм.
18.45 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.05 «Шарқ тароналари». 16-кўрсатув.

19.25, 20.25, 20.55 Эълонлар.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Жаҳон спорти».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.30 «Янграсин шўх яллалар». Мусиқий дастур.
23.10 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.

«Тунги ёғду».
Дам олиш дастури.

23.35 «Дилларда ҳамон...» Киноконцерт.
23.45 «Ҳазил».
23.55 «Ноёб тур». Бадиий фильм.
01.25 «Тунги пойтахт таронаси».

II

9.00 «Бор экан-да, йўқ экан...»
9.15 «XXI аср авлодлари».
9.35 «Эслайсизми?»
9.40 «Бизнес ҳафта якунлари».
9.50 «Дил дафтари».
9.55 «Сизлардан ишорат».
10.20 «Ривоят».
10.30 «Дераза».
10.45 «Кинонигоҳ».
12.15—12.35 «7 дан 70 гача».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».

18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 Эълонлар.

18.20 «Боланинг тили».
18.35 «Умрбоқий мерос».
18.50 «Қонун ҳимоясида».
19.00 «Табиат шифохонаси».
19.15 «Дилбарим».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.10 Дилором наволар.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ханда дўкони».
21.20 «Глобус». Телеальманах.
21.40 «Мафтункор чеҳралар».
22.00 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 Видео—«О».
23.45—23.55 «Даракчи».

III

17.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеси.
17.20—22.25

*

22.25 Эълонлар.
22.30 Кинодаги Бухоро. «Даҳонинг ёшлиги». Бадиий фильм.
23.55—00.20 УзТВ хазинасидан. «Шарқнинг етти гўзали». Фильм-концерт.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 «Шанба эртаги».
10.25 «Асов дарёнинг жиловланиши». Бадиий фильм. 1—2-серияллар.
12.40 «Спектаклдан сўнг».
13.10 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
13.55—14.15 «Корейс тилини ўрганамиз».

* * *

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 «Мультикарусель».
19.00, 22.15 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Биргаликда куйлайлик».
20.45 «Рақслар қанотида».
21.15 «Намастэ».
21.45 «Таклифлар».
22.20 «Самодаги олмослар». Телесериал.
23.05 «Бу ажиб дунё».
23.20 «Хит-коллекция».
23.40—23.50 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Мусобақалар, очколар, секундлар».
11.15 «Йўқолган хазина». Бадиий фильм.
12.45 «Остонаси тиллодан...»
13.05 «Бухоро — ҳунармандлар шаҳри». «Ўзбектелефильм» премьераси.
13.15 «Аср сўнгида». Адабий-публицистик кўрсатув.
13.40 «Болалигим—поишолигим».
14.40—15.05 Бухоро—2500. «Бир ўлкаки...»

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Омад юлдузи».

18.30, 21.00 Эълонлар.

18.35 «Панорама» (рус тилида).

19.00 Бухоронинг 2500 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти.

20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Олтин дала». Ахборот-мусиқий дам олиш кўрсатуви.
22.05 «Футбол майдонларида».

22.25 Бухоронинг 2500 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. Ёзиб олинган.

23.55 «Ҳафтанома».
«Аср мўъжизаси» кинодастури.
00.25 Кинодаги Бухоро. «Насриддин Бухорода». Бадиий фильм.
01.45—01.50 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «Умрбоқий мерос».
9.30 «Қонун ҳимоясида».
9.40 «Табиат шифохонаси».
9.55 «Дилбарим».
10.05 «Бизнес-академия».
10.20 Дилором наволар.
10.35 «Ханда дўкони».
10.55 «Глобус». Телеальманах.
11.15 «Мафтункор чеҳралар».
11.35—13.05 Видео—«О».

* * *

16.00 Кўрсатувлар дастури.
16.05 Футбол. Жаҳон чемпионати. Саралаш ўйинлари.
17.50 «Даракчи».
18.00 «Синфдош».
18.20 «Бари ҳазил».

18.30, 21.00 Эълонлар.

18.35 «Панорама» (рус тилида).

19.00 Бухоронинг 2500 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти.

20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Жараён».
21.15 «Мусиқа салтанати».
21.40 «Келгуси ҳафтада».
21.55 «Миллионлар ўйини».
22.15 «Тақвим, эълонлар, оҳанглар».
22.30 Видео—«О».
01.10—01.20 «Даракчи».

III

16.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
16.55 «Ўрмонлар оша, тоғлар оша». Фильм-эртак.

*

Россия жамоат телевиденеси.
18.05—23.15

*

23.15 Эълонлар.
23.20—23.45 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?»
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.45 Эълонлар.
11.50 Киносалон. «Шахсий ҳимоячи». Бадиий фильм.
13.40 «Кинони севасизми?».
14.10 «Жонли сайёра».
14.30 Стивен Спилбергнинг «Юрск давридаги боғ» фильми.
15.55 «Шу куннинг мавзуси».
16.10 «Нима яхши, нима ёмон».
16.35 «Сенинг вақтинг».
16.55—17.10 «English for children». Болалар учун инглиз тили.

*

17.10—18.45 Туркия телевиденеси.

*

18.45 «Мультикарусель».

19.00, 21.10 Эълонлар.

19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Телеташриф».
19.40 «Иштирок этувчилар».
20.10 «Тошкент оқшомида».
20.40 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.15 «Долзарб мавзу».
21.35 Киносалон. «Мустақиллик куни». Бадиий фильм.
23.15 «Мусиқий олимп».
23.35—23.45 «Хайрли тун!»

Haftangiz maroqli o'tsin!

Бухоро ва Хеванинг 2500 йиллиги олдидан

ДУНЁ НИГОҲИ ТУШГАН ЗАМИН

«Оламдаги саккизинчи мўъжиза», «Сайёра дурдонаси»... турли даврларда яшаб ўтган шоир ва мутафаккирлар Хевага ана шу сингари кўплаб сифат беришган. Бироқ, бу тавсифларнинг барчаси қанчалик тўғри ва гўзал бўлмасин, жаҳондаги энг қадим шаҳарлардан бири бўлмиш Хеванинг чиройи олдида бироз оҳорсиз бўлиб қолади.

Хева — осмонининг ўзи том вазифасини бажараётган очиқ музей бўлиб, ундаги ўймакор дарвозадан тортиб нақшинкор сопол идишга қадар ҳар бир унсур сизни лол этиб қўди.

Хева — ўтган асрларда бунёд этилиб, бир-бири билан уйғунлашиб кетган бетакрор ва улуғвор бинолар мажмуасидир. Агар суратга тушираман, десангиз, бу обидалар турли нуқтада турлича қиёфа касб этганига амин бўласиз.

Кўҳна арк қўрғони тепасига чиқиб қарасангиз, антик даврлардаёқ бунёд этилган деворлар қуршовида бу шаҳар атрофидан улкан йўллар ўтганини, йўллар бўйида эса миноралар, саройлар, мадрасалар, бошқа иншоотлр бўй чўзиб турганини кўрасиз.

Қумликда бунёд этиган бундай улкан иншоотлар қандай қилиб асрлар оша яшаб келяпти экан? Қадимги меҳьморлар донолик билан ҳисоб-китоб қилишган: қум зилзиланинг даҳшатли оқибатларини ўзига олиб, инсонни кўп офатлардан сақлаб қолган. Нақл қилинишича, илгари одамлар бир жойга ғалла уйиб қўйиб, атрофида девор тиклаб кўришаркан. Агар ғалла сочилиб кетмаса, шу ерда иморат қуриш мумкин, деб ҳисобланаркан.

Тарихий манбаларнинг дарак беришига кўра, Амударё этагида, серунум Хоразм воҳасида, икки улкан саҳро — Қорақум ва Қизилқум саҳролари ўртасида, Хейвок деб аталган қудуқ бўйида жойлашган бу шаҳарга бундан XXV аср муқаддам Нуҳ пайғамбарнинг ўғли Сим томонидан асос солинган. Шаҳарнинг номи ҳам ана шундан келиб чиққан эмиш.

Хева — Жанубий Хоразмнинг йирик антик маркази ҳисобланади. Милоддан олдинги учинчи асрдаёқ бу ерда ёзув пайдо бўлган.

Кўплаб атоқли олимлар, мутафаккирлар, мусаввир ва шоирлар бу шаҳарда яшаб, ижод этган, VIII асрдаёқ буюк Ал Хоразмий арифметика ва алгебра бўйича ёзган илмий асарлар кейинчалик лотин тилига ўгирилиб, Европа математика мактабига асос бўлган.

Абу али Ибн Сино ўзининг «Тиб қонунлари»ни шу ерда ёза бошлаган. У 1010 йилда қомусчи олим Ал Беруний билан учрашгач, икки буюк алломанинг самарали ҳамкорлиги бошланган.

Ўрта асрларда Хева Буюк Ипак йўлининг шимолий қисмидаги муҳим нуқта бўлган: Яқин Шарқдан Хитойгача, Ўрта Ер денгизидан Сибиргача борадиган йўллар шу ерда туташган.

Шаҳар қудуқларидаги сув ҳамиша тоза ва муздай бўлган. Ҳар куни тонгда шаҳарнинг ўн олтита дарвозаси очилиб, улардан саноқсиз карвонлар кириб чиққан. Савдо ва ҳунарманчилик гуллаб-яшнаган, сайёрамизнинг энг улкан қитъасининг ғарби ва шарқи, шимоли ва жануби ўртасида маданиятлар алмашуви фаол давом этган.

Хоразм замини ҳамиша истеъдодларга бой бўлган. Бу покиза, софдил, мағрур ва меҳнатсевар кишилар туфайли кўп соҳаларда, шаҳар қурилишида ҳам, суғориш тармоқларини бунёд этишда ҳам, илм-фан, адабиёт ва санъатда ҳам улкан самараларга эришилган.

Хева ўз тарихида кўп нарсани: шарқий уйғониш даврининг гуллаб-яшнашини ҳам, босқинчиларнинг ёвузликларини ҳам бошдан кечирган. Бироқ шаҳар харобага айланганидан сўнг ҳар гал меъмор ва усталар маҳорати туфайли янада яхшироқ ва чиройлироқ бўлиб қад тиклаган.

Хева жуда кўп машҳур усталар ватанидир. Уларнинг орасида энг машҳури уста Муҳаммад Жин бўлган. Устанинг ажойиб маҳорати туфайли унга Жин лақаби берилган.

Буюк соҳибқирон Амир Темур Шаҳрисабздаги Оқсарой ҳамда суюкли фарзанди Жаҳонгир мақбараси қурилишига айнан хоразмлик усталарни жалб этгани ҳам бежиз эмас. Хоразмлик усталар Соҳибқироннинг топшириғига биноан Бухородаги Чашмаи Айюб масжидининг гумбазини барпо этишган.

Соҳибқирон Мовароуннаҳрдаги барча йирик марказларда ташқаридан олиб келинган усталар учун қулай шароит яратиб берган. Бунга жавобан усталар маҳаллий меъмор ва мусаввирлар билан биргаликда кучли, серифода, илгариларига ўхшамаган янги меъморчилик мактабини бунёд этишган.

Бугунги кунгача Ичон қалъа давлат тарихий меъморчилик музей-қўриқхонасида 54 та меъморчилик намунаси сақланиб қолган. Дишон қалъадаги ёдгорликлар эса бундан ҳам кўп.

Уларнинг ҳар бири ўзига хос, ғалати тарихга эга, мана, жума масжидини олайлик. У бутунлай ёғочдан қурилган, Унинг қуббаларини 213 та нақшинкор устун кўтариб турибди. Вақт ўтиши билан эскирган устунлар янгиланади, лекин уларнинг ҳар бири илгаригисидай бетакрор, нақшинкор бўлади. Бу ерда XII асрдан бери турган устунлар ҳам бор.

Жума масжиди — қадимий меъморчиликнинг ҳақиқий мўъжизаси. Шунинг учун ҳам Хеванинг 2500 йиллигига бағишланган халқаро илмий конференция худди мана шу ерда бошланади.

Бошқа бир обида — калта минорага қарасангиз, беихтиёр ёқа ушлайсиз. У тугалланмай қолган бўлса-да, нақшлари узоқ вақт хаёлингизни банд қилади. Таъмирчиларнинг нозик ва нафис меҳнати туфайли, у яна Огаҳий ғазалларидан иборат безаклар пайдо бўлди.

Хева бу ерга ташриф буюрган биронта кишини бефарқ қолдирмайди. ЮНЕСКО бош директори Федорико майор фахрий меҳмонлар китобида ер юзидаги барча кишилар бу мўъжиза музей-қўриқхонанинг гўзаллигидан баҳраманд бўлиши, унинг жаҳон маданияти хазинасидаги аҳамиятини англаб етиши учун барча ишни қилиш зарурлиги ҳақидаги фикрини ёзиб қолдирган. У шаҳарда доимо ҳаёт қайнаши, унда одамлар яшаб, ижод қилиши лозимлигини алоҳида таъкидлаган.

Ҳақиқатан ҳам шундай. 26 гектар майдонни эгаллаган Ичон қалъа қўриқхонасида ҳозир 350 оила, 3000 дан ортиқ киши истиқомат қилади. Уларнинг барчаси асосан усталар сулоласига мансуб.

Узига хос меъморий ечим туфайли, шаҳардаги уйлар ҳам тарихий обидалар билан уйғунлашиб кетган. Ташқаридан қарасангиз — оддий девор ҳамда чиройли, нақшинкор дарвоза. Ичкарида эса — икки айвонлик ҳовли. Айвонларнинг бири баланд, иккинчиси — пастак. Бу ҳам Хева шароитига хос: баланд айвонлар ёзда жазирама иссиқдан, қишда қаттиқ совуқдан сақланишга ёрдам беради.

Хева жаҳондаги халқ амалий санъати юксак қадрланган ҳамда бугунгача сақланиб қолган шаҳарлардан биридир. Ҳунар отадан болага, боладан набирага ўтиб келаётган оилавий анъана бугунги кунда ҳам мавжуд.

Бир ғалати, ибратли мисол: Хевада бекорчи, кўчада санқиб юрган болаларни учратмайсиз. Улар ёшлигидан бошлаб, дўконда, катталарнинг ёнида бўлади, ҳунар ўрганади...

Бу ерда азал-азалдан дунёга машҳур гилам тўқилади, улар қўшни туркман гиламига ҳам, Эрони гиламга ҳам ўхшамайди. Бугун бу соҳа саноат асосида ривожлантирилмоқда. «Хева гиламлари» акционерлик жамиятининг ўзидагина ҳар йили бир ярим миллион квадрат метр гилам тўқилади.

Хевадаги заргарлар, кандакорлар, кулоллар ва бошқа усталар санъати ҳам машҳур. Уларнинг маҳсулотида Хоразмда истиқомат қилаётган ўзбеклар, қорақалпоқлар, туркманлар анъаналари уйғунлиги ўз аксини топган. Ичон қалъа музей қўриқхонасидаги 45 минг экспонат орасида халқ ижодиёти намуналари ҳам талайгина.

— Хевада қадимий амалий санъат анъаналари давлатимизнинг ёрдами туфайли сақланиб, ривожланмоқда, дейди шаҳар ҳокими Эркин Раҳмонов. — Усталар учун барча шароит яратилиб, зарур хомашё етказиб берилмоқда. Шунинг учун ҳам уларнинг маҳсулоти бюджетнинг муҳим моддасини ташкил қилади.

Кейинги йилларда Хевада юзлаб миллион сўмлик таъмирлаш ва ободончилик ишлари амалга оширилди. Бу маблағ давлат ва маҳаллий бюджетдан, кўпгина ташкилотлар ва кишиларнинг ҳомийлик ёрдамидан тўпланган. Шаҳар юбилейига 33 та меъморлик ёдгорлиги тикланди. Янги меҳмонхона, кемпинглар тармоғини қуришни режалаштирганмиз.

Байрам тантаналари арафасида Хевани Урганч аэропорти билан боғлайдиган 84 километрлик троллейбус йўли ишга туширилди. Маълумки, Урганч аэропорти яқинда халқаро аэропорт мақомини олди.

90-йиллар бошида камайиб қолган сайёҳлар оқими ҳозир кескин ошиб боряпти. Бугунги кунда Хева жаҳон туризми марказларидан бирига айланиб қолди.

Рустам ШАГАЕВ,
ЎзА мухбири.

ТЎЙГА ТЎЁНА

Бухородаги «Зардўз» акционерлик жамиятининг қўли гул чеварлари шаҳарнинг 2500 йиллик тўйига атаб йигирмадан ортиқ зардўзлик маҳсулотларини тайёрлаб қўйди. Уларнинг барчасида юбилей рамзи акс этган.

Бухорои шарифнинг меъморчилик дурдоналари акс эттирилган маҳсулотлар юбилей кўргазмаларидан ўрин олади. Уларнинг кўпчилигини «Зардўз» акционерлик жамияти дўконларидан харид қилиш мумкин.

ГЎЗАЛ СПОРТ МАЖМУАСИ

Соғлом авлод учун

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти нафақат таълим-тарбия, балки спорт соҳасида ҳам пешқадам илм масканларидан биридир. Лекин тараққиёт тиниб-тинчимасликни, эришилган муваффақиятлар билан кифояланмасдан янги чўққиларга интилишни тақозо этади. Шуни инобатга олиб, бу ерда жисмоний тарбия ва спортнинг моддий базасини тубдан яхшилашга қарор қилинган эди.

Ниҳоят, маъмурият талабалар, ўқитувчилар, бошқа ходиму хизматчиларнинг ҳамжиҳатлик билан қилган саъй-ҳаракатлари ўз натижасини берди. Икки ой муддат ичида талабалар шаҳарчасида теннис корти, волейбол, гандбол, баскетбол, мини футбол майдончалари қад ростлади.

— Илгаридан мавжуд бассейн билан биргаликда бу иншоотлар жисмоний тарбия ва спортни давр талабларига мос даражага кўтаришга имкон беради, — дейди катта ўқитувчи Тўлқин Пўлатов.

Янги спорт иншоотларини бунёд этишда бош-қош бўлган, ҳаттоки шу мақсадда навбатдаги таътилини ҳам орқага сурган жисмоний тарбия кафедраси мудири Павел Иванович Донченко шундай деди:

— Соғлом авлодни камол топтириш ишларини амалий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида ректорат бир миллион 400 минг сўмга зарур спорт ускуналари ва анжомларини сотиб олиб берди. Нафақат кундузги пайтлари, балки кечқурунлари ҳам спорт майдончалар талабалар билан гавжум эканлиги кишини қувонтиради...

Кеча институтнинг спорт мажмуи тантанали равишда очилиши маросимида Вазирлар Маҳкамаси, Олий таълим вазирлиги, ҳокимликлар, спорт ташкилотларидан масъул ходимлар ва меҳмонлар иштирок этишди. Шундан сўнг турли спорт мусобақалари ўтказилди.

Янги спорт мажмуи ҳар доим талабалар ва институт қошидаги лицейлар ўқувчилари хизматида бўлади.

Шермуҳаммад ЙЎЛДОШ ўғли.

Бу ажиб дунё

ШАРПА ВА ЧАҚАЛОҚ

Юз берган бу воқеадан барчамиз ёқа ушладик. Самарқанд шаҳри маҳаллаларидан биридаги эски ҳовлига ёш келин-куёв кўчиб келишди. Улар тинч-тотув яшай бошладилар. Орадан ойлар ўтиб, келинчак ҳомиладор бўлди. Шу-шу уларнинг тинчи йўқолди. Тунлари, гоҳо кундузи ҳам уйнинг у ёки бу бурчида одам соясидек қора шарпа пайдо бўлади. У ҳеч кимга ва ҳеч нарсага зиён қилмай, ҳалақит бермай юргани учун ҳам ёш келин-куёв аввалига ҳеч кимга билдиришмади. Ой-куни тўлиб келиннинг кўзи ёригач, энди қора шарпа кунда- шунда бўлиб қолди. Айниқса, чақалоқ йиғлаган кезлари шарпа зумда пайдо бўлар ва одамга ўхшаб келинчакка имо-ишоралар қилар эди. Фақат чақалоқ тинчигандан кейингина кўздан ғойиб бўларди. Бу ҳолат айнан келин-куёвгагина кўриниб, бошқаларга кўринмас эди. Фарзанди саломатлигини, тинчини ўйлаган ёш ота-она 88 ёшли бувисига бу ҳақда гапириб бердилар.

— Бу ўтганлар руҳи бўлса керак, болам, — деди бувиси, — тезда ирим-сиримини қилинглар. Унинг асло зиёни йўқ.

Келин-куёв бувисининг айтганларини қилишди. Қон чиқариб, хайру садақа улашишди. Қарангки, шу-шу қора шарпа хонадонни тарк этди. Чақалоқ ҳам тинч-осойишта ўса бошлади. Мен бу воқеага қизиқиб, ушбу уйда аввал ким яшаганини суриштирдим. Қўни-қўшнилар бу уйда бефарзанд бир аёл яшаганлигини айтишди. У 90 йил умр кўрган, аммо тирноққа зор ўтган.

Ким билади, уйидан чақалоқ йиғиси эшитилганида беҳад шодлангандир, у шўрлик... Ёш ота-онага эса имо-ишоралар билан чақалоқни қандай юпатиш, тарбиялаш ҳақида маслаҳатлар бергандир балким... Не бўлса ҳам, ҳар қалай, ўша хонадонда туғилган чақалоқ туфайли бир шўрликнинг орзулари рўёбга чиққанлиги рост бўлсин...

Шуҳрат ҚАРШИЕВ.
Самарқанд.

ТАНДИРСОЗ

Қамаши қишлоғи аҳолисининг кўпчилиги қўлигул ҳунармандлар. Шулардан бири Тошпўлат Ражабов таниқли тандирсоз. У кўп йиллардан буён оддий лойдан чидамли, пишиқ тандирлар ясаб, элнинг ҳурматини қозониб келяпти. Қишлоқ аҳолиси Тошпўлат ака Ражабов қўлидан чиққан тандирларни севиб харид қилишади.

Тандир ясаш одамлар ўйлаганчалик жўн иш эмас. Ҳар қандай тупроқдан тандир ясалавермайди. Сифатли ясалган ва лойи яхши пишитилган тандир бир неча йилга чидайди. Нон қизариб пишади...

Касби туманидаги Ҳамза Хўжақулов номли жамоа-ширкат хўжалигида истиқомат қилаётган Тошпўлат ака Ражабов Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Халқ бадиий ҳунармандчиликлари ва амалий санъатини янада ривожлантиришни давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонини ҳалол меҳнати билан қўллаб қувватлаб келмоқда.

Жўра ЮСУПОВ.

МУШТАРИЙЛАРИМИЗ САФИГА ҚЎШИЛИНГ

«О б у н а-98»

Мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий, оммавий газетаси ҳисобланган «Қишлоқ ҳаёти» йигирма тўрт йилдан бери миришкор пахтакорлар, ғаллакорлар, чорвадорлар, боғбонлар, агросаноат мажмуи барча соҳалари ходимларининг яқин ҳамроҳи, маслаҳатчиси ва таянчи бўлиб келмоқда. Жамоалар тажрибасини, фан-техника ютуқларини, жаҳон деҳқончилигида эришилаётган натижаларни тарғиб этиш, қишлоқдаги оддий заҳматкаш кишиларнинг яратувчилик меҳнатини, дунёқарашини, орзу-умидларини тўлақонли акс эттириш, тарихий қадриятлар, маънавият масалаларини ёритиш ижодий жамоамизнинг асосий йўналишлари ҳисобланади. Таҳририят узоқ йиллар давомида шаклланган анъаналарни 1998 йилда ҳам давом эттиришни, уларни янги-янги мавзулар билан бойитишни, мустақиллик юртга бераётган имкониятлар ҳамда эркинликларни юртдошларимизга янада ёрқин кўрсатиб боришни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Қадрли муштарийларимиз!

1997 йил 2 октябрдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги тизимидаги Матбуот тарқатиш бўлинмаларида барча газета ва журналлар қаторида «Қишлоқ ҳаёти»га ҳам обуна расмийлаштирилмоқда. Обуна бўлиш чакана савдода харид қилишга нисбатан қулайлиги, иқтисодий жиҳатдан фойдалилиги билан алоҳида аҳамиятга эга. Чунки обуна бўлсангиз, газетамиз хонадонингизга мунтазам етказиб берилади.

Бу йил обуна баҳосини белгилашда худди ўтган йилгидек табақалаштирилган усулдан фойдаланилди.

Хужалик, корхона, ташкилот ва муассасалар учун индекс — 145.

Якка тартибда обуна бўлувчилар учун индекс — 144.

КЎЧМАС МУЛК — ЎЛМАС САРМОЯ

АЗИЗ ЮРТДОШЛАР! ИШБИЛАРМОН ВА ТАДБИРКОРЛАР!

Агар Сиз мулкдор бўлишни, бойлигингизга бойлик қўшилишини хоҳласангиз ва фарзандларингизнинг нурли келажагини таъминлашни истасангиз республика Кўчмас мулк биржаси билан ҳамкорлик қилинг.

КЎЧМАС МУЛК БИРЖАСИДА ШУ КУНЛАРДА:

— Уй-жой қуриш учун ер майдонлари;
— автомобилларга ёнилғи қуйиш шохобчалари;
— қурилиши тугалланмаган бинолар;
— банкротга учраган турли корхоналар;
— ўрта ва кичик корхоналар;
— савдо ва маиший хизмат шохобчалари;
— «Узмевасабзавотузумсаноат» холдинг компанияси тасарруфидаги турли кўчмас мулклар;
—ҳар хил русумдаги, юк ва енгил автомобиллар;
— токзорлар, мевали боғлар;
— фойдаланилмаётган ва ўрнатилмаган асбоб-ускуналар;
— уй-жойлар.

САВДОГА ҚЎЙИЛМОҚДА

Сиз Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги тасарруфидаги кўчмас мулкларни, қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган турли русумдаги техникалар, асбоб-ускуналар ва жиҳозларни

харид қилишингиз мумкин.

Шунингдек, Кўчмас мулк биржасида «Узгўштсутсаноати» тасарруфидаги мамлакатимизнинг барча вилоятларида жойлашган чорвачилик мажмуалари, бўрдоқичилик ва гўшт етиштириш хўжаликлари, чўчқачилик фермаларини сотиш йўлга қўйилган.

Кўчмас мулк биржаси 1997 йилдан мамлакатимиздаги кўчмас мулкларнинг иккиламчи бозорига киришган. Агар Сиз, бирор мулкингизни сотмоқчи ёки харид қилмоқчи бўлсангиз Кўчмас мулк биржаси ишончли ҳамкорингиздир.

Мурожаат учун манзил: Тошкент шаҳри, Правда Востока кўчаси, 8-уй.
Ўзбекистон Биржалар маркази биноси.
Телефонлар: 136-15-28, 136-15-29, 136-79-62.
Факс: 136-15-32, 136-26-26.
Вилоятлардаги юртдошларимиз ҳар бир вилоят марказидаги Кўчмас мулк биржаси филиалларига мурожаат қилишлари мумкин.

Эли тинч ва осойишта юртнинг санъати ҳам доимо ривож топади, кечаётган кунларнинг ҳар лаҳзасида куй-қўшиқлар сарбаланд жаранглайди, санъаткорларнинг чиқишлари тантаналарни янада файзиёб ва сурурли этади. Инчунун, Фарғонадаги «Радуга» ансамбли хусусида ҳам шу фикрни айтиш мумкин. Маданият бўлими қошида фаолият кўрсатаётган бу жамоа жойларда тез-тез бўлишиб, меҳнат аҳлига намунали хизмат кўрсатаяпти. Мазкур ансамбл қатнашчиси Юля Матвиевская санъатдаги маҳорати билан ўз томошабинларининг ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлиб келаяпти, десак асло янглишмаймиз.

СУРАТДА: Ю.Матвиевская ўзининг санъаткорона жозибаси билан саҳнага чиқиш олдидан.

Н.МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ЭНГ БАДАВЛАТ ОДАМ

«Форбс» журналида эълон қилинган пулдорлар рўйхатида яна «Майкрософт» компаниясининг асосчиларидан бири ва унинг президенти Билл Гейтис юқори ўринни эгаллади.

Ушбу йиллик рўйхатдан АҚШнинг энг бадавлат 400 фуқароси ўрин олган. Шунингдек, журналда ёзилишича, 41 ёшли Б. Гейтиснинг шахсий маблағи айни вақтда 39,8 миллиард долларни ташкил этади.

ЭНГ БАЛАНД МИНОРА

Истамбулда дунёдаги энг баланд минора қуриб битказилди. «Лего» номли қўғирчоқлар фирмаси тайёрлаган елим ғиштлар билан «кўтарилган бу минора»нинг баландлиги 24,17 метр бўлиб, қурилишига 2 миллион 365 минг дона елим ғишт ишлатилди.

Мазкур тадбир БМТнинг болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ) томонидан ташкил этилган. Ушбу минора томошасидан тушадиган маблағ эса мамлакатдаги болалар соғлигини сақлаш учун сарфланади.

Тошкент шаҳар Яккасарой туманидаги масъулияти чекланган жамият — «Ёрдам» кичик корхонаси тугатилади. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Таҳрир ҳайъати: Маркс ЖУМАНИЁЗОВ, Расулмат ҲУСАНОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эрқул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ:
«Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш»
давлат-ширкат қўмитаси

«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосари —1-33-44-43, 1-33-16-27. Масъул котиб — 1-33-09-93. Деҳқончилик бўлими —1-36-54-51. Ижтимоий ҳаёт ва адолат бўлими —1- 36-56-30. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —1-36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 1-36-56-25. Шикоят ва хатлар бўлими — 1-36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0658, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 21.10

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.

1 2 3 3 4 6.